

Jungshoved

Nr. 3

September 2018

Årgang 14

INDHOLD	REDAKTION
Løst og fast..... 4	Knud Jacobsen, ansvarshavende
Nyt fra biblioteket..... 9	Tlf: 22 21 55 25
Biavler på Jungshoved..... 9	E-mail:
Et sted på Jungshoved 13	knudjacobsen@gmail.com
Frivilligt arbejde 14	Hanne Rasmussen
Mit yndlingssted på Jungshoved.....15	Tlf: 25 11 40 87
Nyt fra pensionistforeningen, forsamlingshuset og Jungshoved Skole..... 16 ff	E-mail: duevangen@gmail.com
Læserbrev fra norsk gæst.....18	Merete Siegumfeldt
Sommeren på Jungshoved Præstegård 20	Tlf: 20 65 29 30
Sommerhilsen fra Jungshoved Kro.....22	E-mail:
Yoga - hvad er det egentlig? 23	merete.siegumfeldt@gmail.com
Mit liv på Jungshoved og andre steder.....26	Kirsten Thomsen
Vokseværk i Jungshoved Købmandsgård 29	Tlf: 41 41 43 75
Spiseklubben på Jungshoved Skole.....30	E-mail:
Lokalrådet 31	kirstenthomsen1@outlook.dk
Lokalrådet. Nye medlemmer i bestyrelsen.....32	Deadline for indlæg til næste nummer: 1. november 2018
Blomsternes halvø 34	Forside: Tage Klee
Nyt fra tur-og naturudvalget.....34	Tegninger: Lise Jacobsen
Nyt liv på Jungshovedgården 37	Opsætning:
Samtale med Tage Klee 40	Frede Jørgensen
Vilde bier.....44	Støt bladet
Jungshoved rundt 2018.....47	Kontonummer:
Astrid Stampes tanker og handlinger.....49	6140-0004064737
Børns fotografier 54	Årsabonnement: 175 kr.
Kirke og menighedsråd. Hvorfor hedder det sådan?56	Henvendelse til Knud Jacobsen
Efterårets arrangementer.....57	
Jungshoved Kirkegård.....59	
Praktiske oplysninger.....61	
Gudstjenester.....63	
Jungshovedkalender.....64	
Synspunkter i bladet står for forfatterens egen regning og deles ikke nødvendigvis af redaktionen. Redaktionen forbeholder sig ret til at bearbejde og forkorte læserindlæg. Læserindlæg skal afleveres inden deadline og kan være skrevet i hånden, på skrivemaskine eller på pc. Indlæg skrevet på pc behøver ikke have et særligt format. Billeder til indlæg skal være forsynet med tilladelse fra ophavsrettens indehaver.	
Bladet udkommer i ca. 725 eksemplarer og omdeles først i marts, juni, september og december. Bladet udgives af Jungshoved Menighedsråd, Jungshoved Lokalråd og Styregruppen for Jungshoved Skole. Tryk: MicroForma	

Kære læser,

I skrivende stund (28. juli) døjer vi stadig med den ekstreme tørke og varme, som nu har varet siden begyndelsen af maj. Aftenerne er vidunderlige, men vi har manglet de bølgede kornmarker, de græssende køer og ikke mindst den stille sommerregn – ja det er lige før man kunne ønske sig et lille lokalt skybrud. Vejret kan vi ikke gøre noget ved, til gengæld er der som altid en frodighed på Jungshoved i form af initiativer og arrangementer. Der er både plads til de traditionelle årlige arrangementer som det store loppemarked i forsamlingshuset, som blev afholdt i begyndelsen af juli, og til pop-up arrangementer, som dem der afholdes i Værket, som er Stavrebys kultursted. Senest en udstilling fremstillet af og om Stavrebys børn og gæstebørn. Denne udgave af bladet indeholder ud over de faste rubrikker

lærerige artikler om bier, både de vilde og dem som de lokale biavlere ”dyrker”. Vi afslutter også den fortløbende fortælling om Astrid Stampe, og så begynder vi på en ny serie om kunstnere på Jungshoved. Det startede så småt med musikeren M.C. Hansen i sidste nummer, og denne gang kommer vi tæt på fotografen Tage Klee og hans arbejde. Der bor mange spændende kunstnere på Jungshoved, så det bliver nok en serie, der løber et stykke tid.

God sensommer til alle læsere og god fornøjelse med bladet.

Redaktionen

KONTAKT:

Jungshoved Lokalråd	Lis Jespersen	60 12 78 01
Jungshoved Menighedsråd	Eli Frandsen	55 99 91 99
Styregruppen for Jungshoved Skole	Lise Jacobsen	24 45 31 47
Vicevært for skolen	Niels Holger Wermuth	21 45 82 83
Jungshoveds Børn	Carina Hansen	24 84 85 14
Strandjagtforeningen	Morten Larsen	24 83 97 76
Pensionistforeningen	Tonny Vang	21 92 75 12
Fritidsfiskerforeningen	Gert Jensen	55 99 80 24
Forsamlingshuset	Morten Larsen	24 83 97 76
Biblioteket, Jungshoved Skole	Anne Okholm	28 33 76 76
Sognets hjemmeside	www.jungshovedkirke.dk	
Forsamlingshusets hjemmeside	jungshovedforsamlingshus.dk	
Jungshoved miljøgruppe	jungshovedmiljoegruppe@gmail.com	
Lokalrådets hjemmeside	www.jungshoved.net	lokalraadetjungshoved@gmail.com
Hjemmesideredaktionen		redaktion@jungshoved.net
Delebusen Frøen bestilling	(Ma-Fr fra kl 9 og kl 13)	60 52 78 89
Frøens administration	www.jungshoved.net/delebus	Froepasser@gmail.com
– eller ring	Allan Capion / Jørgen Svendsen	42 24 71 83 / 53 80 28 56

LØST OG FAST

I sidste nummer fortalte vi, at skiltet på Hovmarken til Stavreby var blevet he-stevenligt. Nu er hesten løbet sin vej, og en elg har indtaget pladsen på skiltet.

***

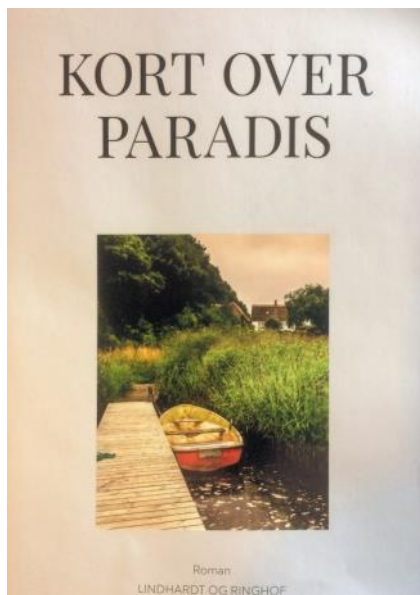
Da Fibia i 2015 kobledede det meste af Jungshoved på deres fibernet, blev der nogle ejendomme tilbage, som ikke fik mulighed for at komme med på det tidspunkt. Nu har flere af disse ejendomme fået muligheden for at komme med. Her er Fibia i gang med at lægge fibernet i jorden på Hovmarken.

***

Forfatteren Knud Romer har fået udgivet sin nye roman Kort over Paradis. I

bogens sidste kapitel fortæller han om, hvordan han fandt vej til huset ved Jungshoved Nor. Bogens forside prydes af et fint foto af Knud Romers hus. Fotoet er taget af Tage Klee, Smidstrup.

***

Lille Sonja, har været med sin mor, Tina Åsberg, til sit første bestyrelsesmøde i lokalrådet. Det var hårdt arbejde med mange punkter på dagsorden, fortæller formand for lokalrådet, Lis Jespersen.

***

Jungshoved Miljøgruppe v/Ilse Hein har udarbejdet et borgerforslag til Folketinget, om at svineindustrier skal omfattes af samme lovgivning som al anden industri i Danmark. Forslaget skal opnå mindst 50.000 underskrifter inden november 2018 for at blive behandlet af Folketinget. Læs mere på: borgerforslag.dk

***

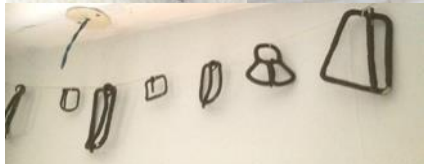
Jopie von Horn har nu færdiggjort de sidste fem fuglebilleder til Jungshoveds fuglebænke. Nu bærer alle 20 bænke et fint billede af en fugl, som man kan være heldig at se eller høre, mens man nyder en stille stund på en af bænkenene. Stor tak til Jopie for hendes store arbejde med at male de mange fuglebilleder og til Sofus, der igen i år har slået græsset omkring bænkenene.

***

I sidste nummer af bladet bragte vi en fin artikel om danefæ fra Jungshoved. Den fine økse og det fine øresmykke fundet af Torben Dinesen fra Smidstrup stammede begge fra stenalderen. Som museumsinspektør Peter Vang Petersen skriver i sin artikel, så var Jungshoved også dengang et smørhul, der med sit milde klima, frugtbare jorde og fiskerige farvande gav gode betingelser for en menneskelig tilværelse. I det gamle saddelmagerhus nær gadekæret i Stenstrup, som Erik Skovby nu har haft som feriehus i en menneskealder, findes der også fund, der vidner om menneskelig aktivitet i og omkring huset. Ganske vist ikke i samme klasse som Torben Dinesens fund, men nogle af dem også 5000 år gamle. På bakken bag huset er der fundet flere bopladser, og herfra stammer en østersskal og en knust fugleknogle – rester fra et godt måltid indtaget på toppen af bakken øst for det nuværende gadekær. Fra den tid, da der var saddelmagerværksted i huset, stammer fund i jor-

den af bl.a. spænder fra hestenes seletøj, dengang hestene var Jungshoveds træk- og transportdyr.

***

Sommeren 2017 endte med 13 sommerdage. Den 15. juli 2018 meddelte DMI, at vi indtil nu havde haft 43 dage, hvor temperaturen var kommet over 25 grader. Samtidig var der kun faldet få mm regn på Jungshoved, så planterne i mark, skov og have led under tørken. Den lille solsikke i haven

ville i en normal dansk sommer være kommet op i 3 meters højde.

***

Nisser og tøjdyr fik "nye hjem" ved Forsamlingshusets årlige loppemarked.

Knud Jacobsen

Fra Lene Gurskov, Stavreby har vi modtaget følgende rapport om blomsterkummerne på Jungshoved.

Stavreby Gadekær

Vi fik blomster til vores to kummer af Blomsternes halv på skolen. Tre må-

neder med sol og sommer har sat sit præg på det hele. Det har krævet vand, og her i byen er Svend i baghuset i nr. 15 den store vandpasser. Mange tak!

Stavreby havn

her har havnefogeden Per nogle grønne fingre.

P-pladsen efter Jungshoved Kirke

Lene cykler vand derud.

Fra medlem af lokalrådet Henning Delf Nissen har vi modtaget følgende notits og fine billeder fra Postnord Danmark Rundt

Kommunen mente, at cykelløbet Postnord Danmark Rundt, der besøgte området 3. august, ville være en god og oplagt mulighed for at promovere vores dejlige halvø. Lokalrådet kogte en masse gode ideer sammen og lod de fleste ligge urørte, da de nok ikke kunne realiseres.

Men FRØEN, den kunne vi da bruge. Dens logo er markant, og delebilen er berømt, så den kunne vi gå videre med,

ved at male og skrive på vejene for at fortælle om vores frø.

Som relativt ny i lokalrådet kastede jeg mig med ildhu over opgaven. Jeg fik

*Vi maler **FRØER** med farver, der relativt nemt regner af igen.*

kontakt til løbets organisationsgruppe og fortalte vidt og bredt om Jungshoved og hvad der sker her. Cykelløbets medicansvarlige var straks inde på, at det var noget, der skulle med i tv-reportagen.

Jeg ringede til kommunen. Jeg ringede til politiet. Tilbage til kommunen, ny kontaktperson, retur til politiet igen. Og så videre. Det brugte jeg vel en god arbejdsuge på.

Nu er cyklisterne strøget forbi og desværre kom helikopterbillederne for

sent til, at vore fine frøer blev vist. Man havde valgt, at der først kom billeder fra helikopter, når løbet var på Møn. Surt nok.

Tak til de fire stovte kvinder, der uden tøven sagde ja til at være aktivister og male DE STORE FRØER på vejene.

Vi fik malet fire forskellige lokaliteter, og billederne kan muligvis ses endnu ved Stavreby Præstegård, ved kirken, på Skovhusevej ved transformertårnet og på Roneklintvej ved naturprojektet.

**Bladet kan købes i løssalg i Præstø Boghandel,
Jungshoved Kirke og i bladkassen
på Jungshoved Skole.
Pris pr. blad 20 kr.**

Nyt fra biblioteket

Sommertiden på biblioteket er forløbet godt. Jeg er næsten igennem oprydningen på hylderne og har bl.a. gennemset børnebøgerne. I den tid, biblioteket har været tilgængeligt, har der nærmest ikke været udlån af børnebøger. Da der kunne bruges meget mere hyldeplads til alle de andre bøger, kunne jeg godt tænke mig at kassere så mange børnebøger, at der kun bliver én hylde tilbage til dem. Den fine 2. verdenskrig-samling mangler plads og vil så blive flyttet til de ledige hylder. Jeg

venter til oktober med at nedlægge de tre børnebogshylder, indtil jeg måske hører fra Børnegruppen, om det er en god ide. Hvis jeg intet hører, vil bøgerne blive skrottet 1. oktober.

Der har været udlån til superlæserne i ferien, og der er modtaget flere rigtig gode bøger. Bl.a. har Finn fra Kalvehave fundet en brugt bog med historien om Holger, som han har skænket os. Tak for det. Telefonnummeret til Biblioteket (som er mit) vil fremover kunne findes på side 2 med alle de andre telefonnumre.

Hilsen fra

Anne Okholm

Biavlere på Jungshoved

Da Henrik og jeg i 1987 købte vores første hus i nr. 47 her i Stavreby, skulle jeg have bier. Jeg tilmeldte mig et kursus på Landbohøjskolen, og de havde en god skolebigård i haven på Bülow-vej. Men der gik mange år før min drøm gik i opfyldelse. Vi flyttede siden ned i nr. 44, og jeg gik på efterløn som 60-årig. Flere biavlere anbefalede mig at køre til Flakkebjerg Herreds Biavlereforening ved Fyrendal Gods. Kurset starter med 5 undervisningsaftner (onsdage kl. 19.00-21.30) på L.L. Næstved skolen afd. Sandved, Grønbrovej 1, 4262 Sandved samt 1 aften hos en materialeforhandler.

Kurset fortsætter hen over sommeren med praktisk biavl i foreningens skolebigård ved Fyrendal Gods hvor man, under kyndig vejledning, passer en bifamilie hver anden tirsdag indtil sæsonens afslutning sidst i oktober. Alt i alt 34 lektioner. Kurset koster 550 kr.

Det mest romantiske er et stadehus, men det mest praktiske er kasser stablet oven på hinanden. Jeg købte min første bifamilie, som jeg hentede 1. maj 2009, en hvid anorak med slørhat et par hvide handsker med kraftig gummi, en stadekniv, en fejekost og en røgpuster.

En bifamilie består af en parret dronning, arbejdsbier og droner, yngel, blomsterstøv/pollen og den eftertragtede honning/nektar. En kasse er med 10 trærammer med tynde tråde, hvorpå jeg varmer vokspladerne til, så bieme har noget at bygge på.

De første år stod bifamilien her i ha-

ven, og jeg hyggede mig med mine bier. Bo Henriksen blev nysgerrig og inden længe var han også i gang, og 2 huse med bier flyttede ind på Duevangen. Bo købte en brugt honningslynge, vi hjalp hinanden og kørte sammen

over i skolebigården. Jeg slyngede 108 kg honning det første år og 96 kg det andet år.

Der er også udgifter; en kasse bier ca. 3000 kr., opstart sættet ca. 3500 kr., flere kasser, 5 kg bivoks, ca. 55 tavler er steget til 800 kr., tavlerne 250 kr. for 25 stk., glas 450 g med låg 4,65 kr. pr stk., etiketter 1,50 kr. pr stk., Varroamider skal bekæmpes med tymol efter sidste honningfratagelse, og til vinter skal de have oxalsyre. Sukker til vinterfoder ca. 25 kg opløst i vand 60 % og så alt det man ikke vidste man må eje, når man besøger Tappernøjes Bihus. Det er også her, at de koger og renser tavlerne.

Min bifamilie døde, jeg købte to nye og aftalte med Peter Palmbo, at de skulle ind og stå i plantagen. Her stod de godt og jeg havde en fin kørsel.

Et par år efter blev det så Anders Kruse's tur til at lege med bier. Anders gik på Landbohøjskolen. Det blev til 2 bifamilier i haven. Nu var vi 3 til at hjælpe hinanden, men Bo ville noget mere, så han fik 6 bifamilier ude ved slusen og Peter Andersens mark.

Da Anders Kruse købte vandværksgrunden, flyttede vi mine og Anders' bifamilier derud. For 2 år siden blev det Eivind Sveinbjørnsens tur til at lege med, her har vi udvidet med 2 bifamilier bag hønsegården. Det er tungt at løfte kasser der er fyldt med honning, en kasse kommer op på 20-25 kg, så jeg har stor glæde af hjælpen.

For nogle år siden var der i Europa og USA store tab af bier. Det tog lidt tid at finde årsagen, for man kunne ikke fin-

de de døde bier. Med ungdommens mod på teknologi blev der eksperimenteret med mikrochips sat på bierne, så de kunne findes. Årsagen til at bierne døde viste sig at være sprøjtegift, der slukker for biernes GPS i hjernen, så de ikke kan finde hjem. Skaderne er store og manglen på bifamilier har stadig stor indflydelse på frugtavlens i USA og dele af Europa.

Sidste år kostede 5 kg bivoks 400 kr., nu er de steget til 800 kr., EU har vedtaget at afskaffe den slags sprøjtegift, men som vanlig har Danmark fået dispensation et år endnu? Dansk Biavlereforening har regler og love og de gør et stort arbejde. En af lovene er så gammel som fra Jyske Lov, og den siger blandt andet, at i dansk honning skal der være op til 50 % ren honning for at få det eftertragtede bi-logo sat på sine glas. Jeg ved ikke hvad de blander i nu om dage, alle mulige forskellige sukkerarter. Sidste år blev noget kinesisk honning kaldt tilbage – det havde aldrig set en bi! Tænk på det, når I ser det billige honning i supermarkerne, og husk på at vi små biavlere fylder 100 % rå honning på vores glas.

Danmark avler mange nye dronninger, for vi har nogle rolige og flittige klappebier. En dronning holder ca. 3-4 år med god æglægning, og hun bliver befrugtet når hun er en uge gammel. Hun flyver højt op i luften, hvor dronerne finder hende, og der skal 9-15 forskellige på hende før hendes sædblære er fyldt op; dette tager et par dage, derefter finder hun tilbage til sit stade, kravler ind og er klar til at lægge 2000 æg i

døgnet. Når vi sukker ind her til august, er hun i en kasse med yngel, pollen, sukkermad og omkring 20.000 arbejdsbier der holder en konstant varme på 34 grader omkring hende. Til foråret er de kun ca. 7000 tilbage og så starter det hele igen.

De bier vi har som avlere, er ikke i fare på samme måde som alle de vilde bier og sværmfluer ude i naturen. Vi er hurtige til at avle nye dronninger, og vi passer på vores bier. I denne tørre solrige sommer skal de have ekstra foder – vi kalder det en madpakke.

Eivind skraller tavler

En arbejdsbi har en 2 km flyvelængde fra stadet. Stadet eller huset kan ikke flyttes bare 10 cm, så kan den ikke finde flyvespalten, til gengæld kan staderne stå side om side. Skal de flyttes ud i markerne eller plantagerne, skal der være mindst 5 km fra hjem.

– og der shynges

En roemark eller en kornmark er ingen føde, så vi har brug for alle de markskel

med kernefrugter og vilde blomster. Også haveejere skal tænke på, at hvis de bruger sprøjtegifte, skal det helst ske om aftenen, når bierne er gået ind.

Jeg har mine bifamilier registeret på Fødevareministeriets hjemmeside i Centralt Bigårds Register. Det er rart at bi-inspektøren kan komme og se til mine bier, og jeg kan få besked når der er alvorlige sygdomme. De fleste landmænd sender os en SMS aftenen før de skal sprøjte, så vi kan lukke for flyvepalten.

Jeg er stadig medlem af Flakkebjerg Herreds Biavlerforening, kommer i skolebigården. Det er hyggeligt at få en god snak om bierne – og der er hele tiden noget nyt at lære.

Lene Gurskov

Biavler nr. 50870, Stavreby

Efterlysning !!!!!

Kunne du tænke dig at være med til Julemarked på Jungshoved Skole lørdag 1. og søndag 2. december, så er det allerede nu, du skal begynde at forberede dig.

Vi efterlyser nogen, der laver hjemmelavede juleting af forskellig slags. Om du syr nisser, bager julesmåkager, laver konfekt eller andet, der har med jul at gøre, er ligegyldigt – bare det er hjemmelavet.

Vi er IKKE et kræmmer-/loppemarked.

Er det noget for dig, så henvend dig til

Lissi, tlf. 30 56 71 42 eller Margrethe, tlf. 30 64 27 92, og hør nærmere.

Lissi og Margrethe

Et sted på Jungshoved (29)

Et sømærke og et vildtreservat

På stranden ved Batterierne i Roneklint står der en ca. 3 m høj gulmalet pæl med et gult kryds i toppen.

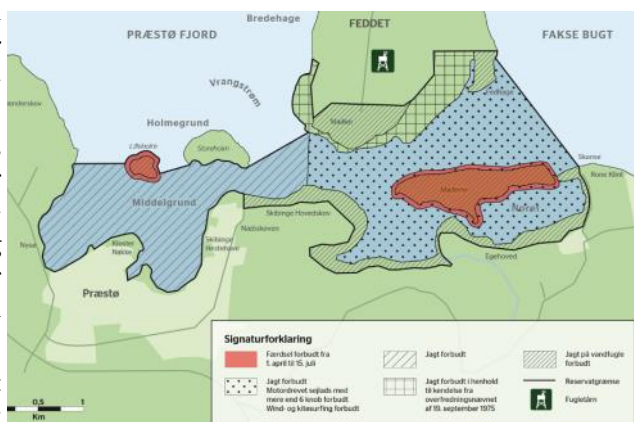
Hvis man søger på danske sømærker, finder man, at det er en såkaldt **båke**. Ordet båke er afledt af det tyske baken. En båke kan have forskellig udformning og farve, alt efter hvad den skal markere. Der findes båker, der markerer kabler og rørdninger i havbunden, og båker, der markerer skydeområder og forbudsområder omkring kysten. En båke er altid anbragt på jorden eller i vandkanten.

Båken ved Roneklint markerer, at der er et

fredningsområde for fuglevildt mellem Feddet og Maderne og videre ind mod Præstø Fjord. Fredningsområdet, som hedder Præstø Fjord Vildtreservat, (se Naturstyrelsens kort) er oprettet for at give de ynglende og trækkende vandfugle et fristed, hvor de kan raste og søge føde, men også for at give de ynglende fugle fred til at rugge. De interessante områder for fuglene i Præstø Fjord er de lavvandede områder med en varieret bundvegetation.

Fredningen betyder bl.a., at der er totalforbud mod jagt inden for området, at der er forbud mod at ankre op i området, at motorbådssejls kun må ske med en maks. hastighed på 6 knob, og at wind- og kitesurfing er forbudt. En tilsvarende båke, som den på stranden i Roneklint, står på sydøst siden af Feddet ved Fedhage. De to båker markerer tilsammen fredningsområdets udstrækning mod øst.

Knud Jacobsen

Frivilligt arbejde (14)

Bliver man lykkelig af at være frivillig?

For godt tre år siden fik jeg muligheden for at leje det lille skovløberhus i Bønsvig – der hvor ”Skov Hans” og Gert og Gurli tidligere har boet. Ja, faktisk er huset bygget af nu afdøde Holger Andersens bedsteforældre.

Huset kendte jeg, da jeg nogle gange var gået forbi det med en god veninde, og sagt – lidt i alvor, lidt i sjov: ”Hvis det hus en gang bliver ledigt, skal jeg have det”. Og da Gurli fraflyttede huset, fik jeg pludselig mulighed for at leje huset af Ole Falck. Jeg havde egentligt bare tænkt mig, at huset skulle være et fritidshus, men meget hurtigt besluttede jeg mig for at sige min lejlighed på Christianshavn op og flytte fast til Bønsvig. Det gjorde jeg, fordi jeg var blevet ”tændt” af naturen, menneskerne og alle aktiviteterne på Jungshoved.

Jeg elsker at lære et nyt sted at kende, tale med folk, som kan fortælle gode historier om egnen, om gamle dage osv. Så ganske hurtigt blev jeg tiltrukket af alle aktiviteterne på Jungshoved Skole og blev vildt overrasket over alle de dejlige ting, der skete, madklub, sangaften, vandreture, foredragsaftner osv. Og så blev jeg jo præsenteret for Lokalsrådet.

Og efter kort tid var jeg medlem af Lokalsrådet. Det, jeg godt kan lide ved Jungshoved Lokalsråd, er, at det ikke er bare en ”lukket” bestyrelse, men et lokalsråd med så mange udvalg, grupper, aktivitetsdage osv., at ALLE kan

være med – uanset om man har en dag eller mange dage til rådighed om året.

Selv bruger jeg mit frivillige arbejde på Jungshoved, i Lokalsrådet og Lokalsrådets nystartede miljøudvalg, til at lære nye folk at kende, til at lære om nye ting, til at opbygge et netværk, som jeg forhåbentligt vil nyde godt af i mange år. Og selvfølgelig håber jeg også på, at min indsats kan være med til at gøre en lille forskel – at være med til at forandre verden i en bedre retning – i det små!

En forholdsvis ny undersøgelse fra Erasmus Universitet i Rotterdam i Holland viser faktisk, at frivilligt arbejde hænger sammen med lykke. Rapporten siger, at ”frivilligt arbejde har ikke bare en positiv effekt på samfundet – folk, der arbejder frivilligt, er også lykkeligere end andre”.

Hvis det passer, er der faktisk rigtig mange lykkelige mennesker på Jungshoved.

Derfor – hold øje med aktivitetskalenderen i Jungshovedbladet eller på vores hjemmeside www.Jungshoved.net, og kom og deltag i de aktiviteter, der passer dig/Jer.

Lis Jespersen,
formand Jungshoved Lokalsråd

Mit yndlingssted på Jungshoved (14)

Jeg kom til Øen Smidstrup i 1968 fra Vordingborg, hvor jeg har haft min barndom og tidlige ungdom. Senere, i 1983, flyttede jeg til Jungshovedvej 33 med "Sofus", min mand. Min bedste plet er faktisk hele Jungshoved området, hvor jeg også en tid har kørt som hjemmehjælper.

Det bedste for mig er, når jeg, efter at ha' været væk på tur en dag eller mere, når til vejen, der går til Stenstrup. Så kan jeg se hjem til vores hus, så er jeg bare hjemme og kan være mig selv og slappe af.

I min tid som hjemmehjælper startede vi på et tidspunkt i weekenderne fra skolen kl. 6.00 om morgenen, og når jeg kørte rundt og kunne se ud over noret og til kirken – det var bare så dejligt og fantastisk smukt. Og det er det jo stadig.

Samtidig ved man med de mennesker, der bor her, at der altid er vilje til at hjælpe hinanden. Det tror jeg ikke, man

møder så mange steder. Man er aldrig alene, fantastisk.

Vi har lige haft "lånt" Frøen for at køre en tur med mine fætre og kusiner. Vi var hele turen rundt. Det var en rigtig god oplevelse for dem, som synes, at helt herude kunne man da ikke bo. Men det forandrede lidt deres indstilling, da vi samtidig med, at de oplevede området, fortalte om vores frivillige arbejde med at passe skole, havn, blomsterkummer m.m., så her stadig kan se pænt og nydeligt ud. Jeg tror, de blev lidt imponerede.

Vores lille hus og have og de dejlige mennesker gør mig så glad, og jeg føler mig virkelig hjemme. I øjeblikket har vi glæden af en solsort, der har ruget fire unger ud, som kigger frem bag stigen, der hænger i carporten. Samt tre svaleunger, som er placeret i et hjørne oven på en fuglekasse – ikke højere oppe end at vi kan nå op til dem, men de virker trygge ved os, og jeg tænker, det har været en lidt magelig svale, da den kun har bygget en lille kant og bruger udhustaget som tag. Vi har stor glæde af de mange småfugle, da vi fodrer hele året. Det sker så også, at der dukker en rovfugl op ud af det blå og får sig et måltid. Det giver røre blandt resten af fuglene, men det er jo naturens orden.

Jeg elsker at bo her, selvom det for nogle mennesker er helt herude, hvor kragerne vender.

Sommerhilsner,

Kirsten

Nyt fra Jungshoved Pensionistforening

I år har vi da ikke kunnet klage over sommeren. Det skulle da lige være, at den har været for tør. Nu skal vi til at se på, hvad der skal ske resten af året.

Men først lige lidt om vores tur til Bakken og Cirkusrevyen 13. juni. Denne gang var vi 28 deltagere. Vi synes, det er for få til en så stor bus. Den koster jo det samme, om vi er 28 eller 50, så i skrivende stund er jeg i kontakt med Ørslev, som selv arrangerer ture derind. Men vi kan først få besked i august, så nærmere info senere. Petanquespillerne har igen spillet hele sommeren. I år kan de ikke klage over vejret. Det er lidt synd og ærgerligt at se vores klubhus forfalde, men spillerne må gerne bruge toiletterne. Jeg ved så ikke, hvordan de ser ud?

Vores efterårstur går til Skagen samt Læsø med Fladså Turist. Der har været en fin tilmelding.

Fredag 14. september har vi høstfest. Datoen er flyttet pga. traktortrækket, men ellers er det på samme måde. Johnny kommer og spiller. Pris 250 kr.

Da vi i år har 65 års-jubilæum, har bestyrelsen besluttet, at der er fri bar. Tilmelding til Kirsten mobil 29 44 50 74 senest 7. september.

Som et forsøg starter vi **banko** søndag **30. september kl. 14.**

Tirsdag 30. oktober kommer "Tøjstativet" på skolen og viser deres tøj. Alle er velkomne, også de der ikke er medlem af JPF. Der er også herretøj!

Lørdag-søndag 1.-2. december er der det årlige julemarked, hvor vi sælger gløgg og æbleskiver m.m. Igen i år sælger vi **juletræer og pyntegran** til jule-

markedet. Vi får juletræerne uindpakket, så man selv kan vælge det træ, man ønsker, og pakker det så ind. Vil man have det leveret på adressen,

koster det 10 kr.

Man kan forudbestille hos Erik på mobil 21 40 55 97.

Fredag 7. december er der julefrokost i Jungshoved Forsamlingshus kl. 13, hvor foreningen er vært ved en rigtig julefrokost og efterfølgende kaffe. Pris 100 kr.

Snaps doneret af Jungshoved menighedsråd. Tilmelding til Kirsten mobil 29445074 senest 30. november.

På bestyrelsens vegne

Tommy Vang

Nyt fra "Vores" Jungshoved Forsamlingshus

Siden sidst har vi fået asfalteret vejen op til forsamlingshuset. Vi har fået kalket og sværtet grund samt malet gavle. Det ser "saftsuseme" godt ud det hele!

Den 14.7. havde vi traditionen tro vores

loppemarked. Ugen op til var som sædvanlig hektisk. Der skulle sættes telte op, der skulle sættes borde op i hvert et telt, så vi kunne få sorteret alle tingene. Der var en masse ting, som skulle have en

”afvasker”, så de kunne se eksemplariske ud. Der var mange gode ting i år, så vi var utrolig spændte på resultatet. Vi har også i år været heldige at kunne opbevare mange af vores effekter hos Morten Bjerre. Uden denne mulighed ville det ikke være nemt, så tusind tak for opmagasineringen. Vi har i år fået skiftet nogle af de gamle, slidte telte ud med tre flotte telte i Dannebrogss farver. Vejret var fantastisk i år, så teltene blev der, hvor vi havde sat dem.

Lørdag 14. juli kl. 08.00 havde vi i år 47 hjælpere til morgenkaffe m.m., som var sponsoreret af **JUNGSHOVEDTØMREREN**. Tusind tak for det! Kl. 09.00 klippede vi snoren, og folk strømmede ind på pladsen.

Vi havde i år den glæde at have besøg af **LIONS CLUB**. De ville gerne støtte vores Hus. Det gjorde de på den måde, at de solgte lodder til 25 kroner, som de så fordoblede til en halvtredser, og hele beløbet gik ubeskåret til ”Huset” – 7500 kr. Allerede kl. 11 var alle deres lodder solgt, så selv Lions Club blev overraskede over denne fantastiske opbakning. Præsidenten mente, efter at have set folks opbakning, at der kunne forekomme en vis ”oprunding” af beløbet. Tusind tak for det!

Vores ”muntre køkken” (Margrethe, Henrik og Trofast) diskede op med læk-

re flæsketegssandwich og grillede pølser. I baren (Mogens og Morten) kunne man købe kolde bajere/vin, varm kaffe og kolde sodavand i alle mulige farver.

Kl. 14 var loppemarkedet slut – med en god fornemmelse af, at det var gået godt. Om aftenen var der spisning for alle vores hjælpere. I år var vi 37, som fik flæsketeg, ”Jungshovedsovs”, nye kartofler, Mormorsalat samt rødkål, agurksalat m.m. (fremstillet af Trofast m.fl.). Alle blev mere end mættede!

Så kunne jeg ikke holde det tilbage længere, så resultatet af alle vores anstrengelser måtte frem: **40.465 kr.** Der blev hujet og skreget, og vi råbte et trefoldigt leve for vores dejlige samlingshus – og alle var enige om, at vi gør det om til næste år. ”Sweepsticket” blev i år vundet af Jens Ottosen, så vi glæder os til, at han giver en omgang en dag – **TILLYKKE!** Vi holdt gang i festen, til det blev ”godt” mørkt. Næste dag mødtes vi igen for at rydde op, og ca. kl. 14 var vi færdige.

Dette her projekt er unikt. Det er ingen sag at være formand, når så mange frivillige trækker i samme retning. **Tusind tak skal I have allesammen!** Med venlig hilsen,

Morten Larsen (En glad formand)

Foto: Jens Ottosen

Nyt fra Jungshoved Skole

Med dette blad udkommer folderen ”Det sker i vinter på Jungshoved” med mange tilbud om en aktiv vinter. Sæsonen starter 1. oktober og fortsætter til ca. 1. maj.

Vi har igen i år mange hold lejere i såvel skolen som lærerboligen, hvilket giver et godt tilskud til drift og vedligeholdelse af vores fine gamle hus. 30. maj havde skolen besøg af Vordingborg Kommunes udvalg vedrørende kultur, idræt og fritid.

De var på rundtur for at se på kommunale ejendomme og høre om deres anvendelse. Medlemmer af styregruppen viste rundt og fortalte om vores mange aktiviteter, og det er mit indtryk, at alle i udvalget var meget tilfredse og syntes, de får meget for deres driftstilskud til skolen. Og det er vi jo glade for.

Lørdag 29. september kl. 9.00-14.00 holder vi arbejdsdag på skolen. Alle skolens brugere gør rent, rydder op, ordner have og skolegård, laver småreparationer m.m. og bidrager derved til skolens virke. Vi mødes i køkkenet kl. 9.00, hvor opgaverne fordeles.

Vi glæder os til at se mange til arbejdsdag og de mange aktiviteter, der bydes på i vinter.

Pva. styregruppen for Jungshoved skole
Lise Jacobsen

Sidse Friis, Stavreby, har haft besøg af en gæst fra Norge, som har sendt dette indlæg

Jeg er betaget af Stavreby og Jungshoved

Så har jeg atter vært på besøk hos min gode venninne Sidse her i Stavreby. Jeg har hatt det så fint, og er virkelig betatt at deres deilige lille landsby. Det er så mange inntrykk og gode øyeblikk jeg nu sitter igjen med, det er ikke lett å skulle plukke ut noen få å skrive om her.

Det er jo menneskene som skaper stedet, trivselen og tilhørigheten, jeg mer-

ker at her er godt å bo og leve. Jeg har møtt mange, der er tid til en snakk, over gjerdet, hekken eller i haven. Man blir bydd inn på en gin og tonic av en vidunderlig snill og gavmild 7 årig gutt, på kaffe eller en tomat fra hagen, man får plutselig sydd seg et par bukser, man deler og latteren sitter løst. Det snakkes om ting der som skal skje i Stavreby, samarbeid og avtaler inn-

Sådan drikker vi vin på kaiene i nord

gås, og folk er med. Felles hagen med grønt er jo bare fantastisk, det samme deres skyss med Frøen. Jeg er mektig imponert og blir ikke så rent lite misunnelig på Sidse som bor her. Så er det det rike fuglelivet og dyrelivet her ute, jeg har følt det som om jeg er i en oase, i en slags zoo uten bur og murer, jeg har sett rådyr, pinnsvin, fulgt med på svalreder, og hørt på et livlig kor av mange slags fugler.

Jeg har nytt det, tar det med meg som en deilig karamell jeg kan suge på i den kalde vinter i nordnorge. Jeg må ikke glemme nattehimmelen, månelys, Jupiter og Mars, alle stjernene og Melkeveien, ikke noe forstyrrende lys fra menneskene, det er så klart så klart og så vakkert at det nesten ikke er til at gå i seng om natten. Vi har handlet gode varer på gårdsutsalg, hvor vi bare hjalp oss selv, regnet sammen beløpet og vipset pengene, jeg elsker bare den tillit :) Jammen godt det er noen

gårdsutsalg, for hvor er det blitt av slagteren og bakeren? Dem savner jeg altså, det er noe jeg forbinder med typisk dansk fra den tiden jeg bodde her, alle hadde sin slagter og sin baker, det er synd at de ser ut til å være vekk.

Så, nu vil jeg bare takke pent for meg, jeg er blitt vel tatt i mot av alle jeg har møtt, jeg ønsker dere alle lykke til med deres prosjekter, loppemarked, vevestuen, felles grønt, frøen og alt det andre jeg bare aner dere har gang i her i Stavreby. Og jeg håper dere får noe ordentlig regn snart, det trenger dere til kan jeg se.

Jeg kommer plutselig tilbake :) ”

Glimtet i øyet, er lyset i vinduet som forteller at hjertet er hjemme.”

Jeg har sett det her hos dere,

Takk for meg.

Mariann, henne nordkvinnen hos Sidse.

Sommeren på Jungshoved Præstegaard

Højsæsonen for turister på Jungshoved er lige nu på sit højeste og det mærker vi naturligvis i høj grad på Jungshoved Præstegaard. Aldrig før har vi løbet så stærkt og taget imod så mange gæster. Søde og glade gæster, som nyder det naturskønne område omkring Jungshoved og Præstø. Vi har sågar haft mulighed for at lægge sted til flere bryllupper, der er udsprunget af en overnatning for brudeparret, som faldt for omgivelserne og dermed har valgt at lægge festen på Jungshoved Præstegaard.

I 2017 tog vi et stort spring i vores udvikling, idet vores datter, Frederikke, kom hjem og blev en aktiv del af virksomheden. Frederikke er uddannet inden for hotelbranchen i København og har arbejdet på badehotel i Norge og sidenhen læst marketing, så hun

rammer hele paletten i forhold til vores virksomhed. Det har givet os et stort boost i antallet af reservationer og muligheder for at udvikle virksomheden.

Både i 2017 og i 2018 har vi udvidet vores kapacitet med et ekstra værelse, da vi har kunnet mærke en øget efterspørgsel på værelser. Særligt i forbindelse med vores arrangementer, har vi behov for høj overnatningskapacitet. Heldigvis har flere naboer været så venlige at åbne deres hjem for vores gæster, når vi er pladstrængende, og dette værdsætter vi i meget høj grad.

Til trods for sidste sommers mange millimeter regn, var det vores bedste sæson til dato. 2018 kan vi i skrivende stund endnu ikke evaluere på, men tendensen lader til at give os en mindst lige så god sæson. Særligt danske, sven-

ske og norske gæster besøger os og nyder godt af muligheden for at bade i området, hvor vandet har nået behagelige temperaturer.

Vi kunne næsten have solgt vores værelser flere gange, da vi dagligt får opkald fra eller besøg af ”husvilde” turister, der har fundet os online og håber at kunne finde et ledigt værelse. Og det er jo kun positivt. Under deres ophold lejer mange cykler og tager ud og oplever den skønne natur, Jungshoved har at byde på.

Vi har fået etableret gode samarbejder med andre lokale leverandører, således at vi kan tilbyde lokale lækkerier. Det være sig fra bl.a. Præstø Vingård, Økoladen og Møn Honning, hvis produkter, vores turister flittigt køber og nyder.

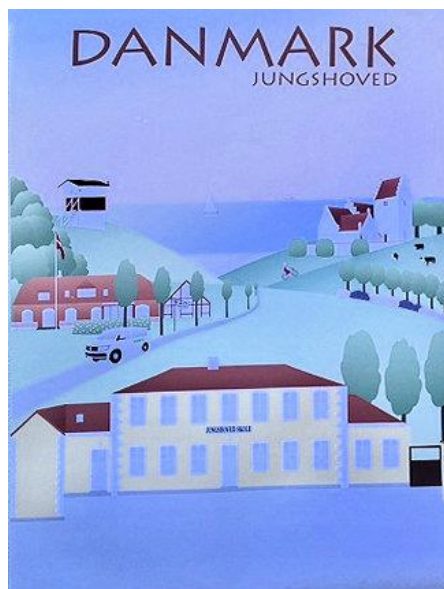
I sommeren 2017 lancerede vi vores Sommerbrunch, en idé baseret på at

invitere lokalbefolkningen indenfor, og give jer muligheden for at spise brunch på Jungshoved. Brunchen blev en langt større succes, end vi overhovedet kunne have håbet på, og derfor gentog vi også succesen i efteråret og igen i denne sommer – med samme bragende resultat! Tak til alle, der lagde vejen forbi. Det var utrolig positivt for os at møde velkendte såvel som nye Jungshovedbeboere. Vi forudser, at der vil blive endnu flere åbne arrangementer hos os i fremtiden, og vi er meget åbne for forslag til arrangementer og oplevelser, der kan gavne lokalområdet og dets beboere.

Vores dør er altid åbne for naboer og andre Jungshovedbeboere og vi viser med glæde vores omgivelser frem.

Med ønsket om en fortsat skøn og solrig sommer

Fra alle os på Jungshoved Præstegaard

Ny Jungshoved plakat

Fremstillet af Gurli Sørensen, som fortæller om sig selv:

Jeg er født og opvokset i Jungshoved by, og flyttede derfra som 18-årig. I 2010 flyttede jeg til Berlin, hvor jeg startede med at lave fotocollager og grafiske plakater til et dansk firma (Ryemerc). Nu kan mine plakater også købes i Boconcept i Berlin, hos artboxONE samt på forskellige turistkontorer rundt om i Danmark.

Sommerhilsen fra Jungshoved Kro B&B

I skrivende stund er vi midt i højsæsonen mht. udlejning af værelser – vaskemaskinen kører i gennemsnit 6 timer

hver dag for at vaske linned, så der slides rigtigt meget sengetøj.

Værelserne lejes ud til gæster fra det meste af verden, dog mest fra Holland, Tyskland, Norge, Finland, Sverige og England, men gæster fra USA, Polen, Sovjet, Litheau, Italien, Spanien finder også vej til os. Vi har også haft gæster fra Australien, Bahrain, Indien, Grønland og Israel. Desværre kan vi også kategorisere gæsterne ud fra hvilket land de kommer fra og hvilke krav der stilles, og de danske gæster holder sig ikke tilbage.

Nogle af gæsterne kommer igen år efter år, det er rigtigt hyggeligt. Mange af gæsterne kommer på cykel, enten er de på vej fra København til Berlin eller omvendt. Andre tager turen kun fra Rostock til København og tilbage igen. Cykelturisterne kommer i alle aldre, som det ses på billedet, hvor lille Carl på 5 år tager turen fra Berlin til København. I begyndelsen af juli havde vi et helt cykelhold fra Frankrig, der havde cyklet hele Danmark rundt og fortsatte til Helsingborg og videre i Sverige. Nogle gæster bliver kun på en overnatning, men flere og flere bliver flere dage for at udforske området. Vi serve-

rer morgenmad for de fleste af gæsterne, og der er mange som efterspørger og en del cykelturister, der også køber aftensmad hos os.

Vi har haft en gæst fra Skotland som første gang besøgte os i 2015, da vejen faldt forbi på hans tur rundt i Europa fra Skotland med mål i Finland. Igen i år faldt vejen forbi for ham, og denne gang var hans kone med. Ved en hyggelig snak om aftenen viste det sig, at Mikael går på jagt i Skotland på jord som grænser op til hans ejendom – disse oplevelser med gæsterne oplever vi flere og flere af, verden er ikke så stor.

Når den stille periode sætter ind, er det tiden hvor værelserne gennemgås, og der lægges en plan for istandsættelse – minimum 1 værelse sættes i stand pr. år. Tiden er også kommet til, at et par badeværelser skal have et grundigt eftersyn.

Jungshoved Kro holder åbent som de andre år på udvalgte dage som Sankt-hansaften hvor der serveres en 3-retters menu. Mortens Aften holdes der også åbent, hvor der serveres andesteg med diverse tilbehør og dessert. Disse to aftener er godt besat og mange af gæsterne kommer igen og igen år for år.

Ellers afholdes der selskaber for minimum 15 personer og mange af disse selskaber er værtspar som er kommer igen flere gange, men nye kunder kommer også til. For at vi selv kan følge med, og vi stadig synes det er hyggeligt at have åbent, afholder vi ca. 1-2 arrangementer pr. måned, der skal

også være overskud til istandsættelse og vedligeholdelse af ejendommen – ingen af os bliver yngre. Efter der er kommet barnebarn til, skal der også være overskud til hende og andre gøremål, vi er heller ikke færdige med at se verden.

Vi håber alle har haft en god sommer og har et forsat godt efterår.

Hilsen fra Dorte & Mikael, Hovmarken 2

Vintersolhvervs-yoga på Jungshoved Skole

Torsdag 20. december i stuen på første sal:

kl. 9-10.30: morgenyoga (pris: 90 kr.)

kl. 16-17.30: fyraftensyoga (pris: 90 kr.)

Efter yoga serverer jeg en skål varmende suppe.

kl. 18-19: åndedrætsøvelser og meditation (pris: 75 kr.)

Alle er velkomne, tilmelding nødvendig, max 10 deltagere pr. hold.

Tilmelding til mail:

sussie@jensen-yoga.dk eller sms: 28 40 95 68

YOGA – hvad er det egentlig?

YOGA – hvad er det egentlig?

Jeg har undervist i yoga i 13 år nu og oplever, at det er populært som aldrig før. Jeg har seks ugentlige hold under FOF, heraf fire i Præstø og to på Jungshoved Skole. Alle hold er fyldt til bristepunktet, allerede inden sæsonen starter, og det samme oplever flere af mine kolleger på deres hold.

Hvis du ikke ved noget om yoga, kan en enkel forklaring være, at yoga består af en masse forskellige både lette og svære fysiske øvelser. I øvelserne indgår stræk, styrke og balancetræning. Al yoga

arbejder aktivt med at forbedre åndedrættet, og afspænding både fysisk og mentalt runder de fleste yogatimer af.

Endnu et modefænomen?

Der er mange myter om yoga, og nogle af dem vil jeg skrive om her. Fx at yoga er endnu en dille inden for motion og bevægelse, ligesom zumba, bokva, callanetics, aerobics – motionsformer der forsvandt fra scenen, ligeså hurtigt som de opstod.

Yoga har eksisteret i Indien i flere tusind år, og i Danmark har det været kendt i ca. 100 år, så det synes at være langtidsholdbart. For 100 år siden var

Her er berreholdet!

det selvfølgelig meget få danskere, der kendte til yoga, bl.a. Johannes Hohlenberg, som skrev en bog *Yoga i dens betydning i Europa*. Den handlede om filosofien bag yoga, da Hohlenberg slet ikke mente, at de fysiske øvelser var noget for europæere!

Er yoga religion?

Der har gennem alle årene været stillet kritiske spørgsmål som: Er yoga ikke bare forklædt hinduisme? Kan man dyrke yoga med sindsro, hvis man ser sig selv som kristen? osv. Yoga har fra tidernes morgen i Indien været et ikke-religiøst system til at erkende menneskets sande natur som værende forbundet med alt i universet. Men nogle yogaretninger har naturligt nok knyttet sig til hinduismen, og der hænger fortsat begreber ved fra den indiske mytologi, også i yogaformer som slet ikke har et religiøst indhold. Så mit korte svar er: Nej, yoga er ikke lig med hinduisme. Ja, man kan roligt dyrke yoga, uanset om man er kristen, ateist, muslim eller asetroende. Man får ikke påduttet nogen tro. Yoga handler om at mærke og

erfare på egen krop, hvad der virker, og om at lytte til sin egen indre autoritet.

Er yoga ikke akrobatik?

Mange af yogaens øvelser kan se halsbrækkende ud: hovedstand, lotusstilling, benene på nakken, spagat osv. Det er OGSÅ yoga, men de fleste stillinger er heldigvis mere tilgængelige. Det system, jeg selv underviser i, hedder Hatha yoga – det kan så dække over mange forskellige retninger, men i store træk indeholder det kropsovelser, som både er strækkende, styrkende og afspændende, samt åndedrætsøvelser som en vigtig del. Meditation er en naturlig forlængelse af yoga, og fra tidernes morgen har den fysiske træning mest haft til formål at bringe kroppen så meget i ro, at man kunne sidde stille og meditere i timevis.

Op gennem 1950'erne kunne man dyrke yoga på små "institutter" i København. Og da ungdomsoprøret og hippiebevægelserne skyllede ind over den vestlige verden sidst i 60'erne, bragte den en ny forsyning af guruer, yoga og meditation med sig. Det gjorde så, at yoga i de år blev tæt forbundet med enten at være hippie på stoffer eller at være en "frelst" orangeklædt, som boede i ashram. Men i baggrunden var der fortsat mange "almindelige" folk, som ufortrødent dyrkede yoga, fordi de mærkede de mange gode virkninger på krop og sind. Der voksede et behov frem for at få yoga "ud til folket" i en mere neutral form. I den proces blev bl.a. foreningen Dansk Yoga (som jeg selv er uddannet gennem) dannet.

De viste yogaøvelser er et eksempel på et dynamisk program, hvor man i tæt kontakt med sit dybe åndedræt bevæger og strækker kroppen, hvorved dybe spændinger løsnes og cirkulationen i kroppen forbedres

Yoga fandt op gennem 70'erne vej til hver en krog af landet og blev især populær blandt kvinder, som var ude over den første ungdom. Det er også fortsat i den gruppe, jeg har mine fleste elever, men ikke kun. Et af mine hold på Jungshoved er for mænd, og her er nu en fast kerne af elever, der kommer igen år efter år.

Hvorfor gå til yoga?

Mine elever kommer hovedsageligt for to ting: 1) at blive mere smidige og veltilpassede i kroppen, og 2) at få mere ro i sindet. Og det får de og meget mere oveni. Yoga bringer os i kontakt med vores inderste essens og lader os mærke os selv med alt, hvad det indebærer.

En af nøglerne til den proces er åndedrættet. At trække vejret helt igennem med alle mulige forskellige teknikker åbner os meget mærkbart – både fysisk og psykisk. Det er ofte overraskende, hvor lidt kontakt man har med sit ån-

dedræt, og hvor hurtigt det kan blive meget bedre. Hvad den fysiske del angår, tror mange, at man skal være smidig for at gå til yoga, men jeg vil vende det om til at man bliver smidig. Med tiden, selvfølgelig.

Oftentimes svinger vi i den moderne verden mellem tilstande tæt på stress og dyb udmattelse. Det er hårdt for både krop, nervesystem og psyke, og det slider på hele systemet. Yogaen lærer os andre måder at fungere på. Mit mål for mine hold er, at man helst skal gå fra en yogatime med en oplevelse af at være løftet og veltilpas. Mere energisk og mere afslappet på én gang.

Er yoga bare yoga?

Nej. Indenfor de seneste ca. 15 år er ufatteligt mange nyere yogaformer kommet på banen, så hvis man søger på yoga på internettet, vil man støde på ord som: hotyoga, poweryoga, asthanga yoga, Iyengaryoga, Triyoga, Vinyasayoga, Kundaliniyoga, Flowyoga, Dynamic yoga, Yin yoga, Restorativ yoga osv osv. Man vil kunne møde yoga som er benhård træning, med sved på panden og bevægelse konstant. Og i den anden ende af spektret yoga, hvor man ligger afslappet støttet af udstyr (restorativ yoga).

Så hvis du har mødt en yogaform, som ikke lige var dig, skal du ikke give op. Man skal måske prøve sig frem, før man finder sin retning og en lærer, man svinger med og har tillid til. Min erfaring er, at en grundig uddannelse og en stor viden om anatomi er vigtige forudsætninger for at undervise godt. Jeg har

selv undervist på en yogauddannelse gennem 10 år, og de to år, den varer, er ikke spor for lang tid. Mit eget gæt er, at en del af de nyere yogaformer vil være forbigående fænomener.

Er yoga for alle?

Ja. Der findes hold med skånsom yoga, yogahold for børn og unge, hold rettet specielt mod mænd (selvom mænd er velkomne på de fleste hold), yoga for gravide osv.

Jeg bruger selv meget af min tid på at efteruddanne andre yogalærere og give

enetimer, så jeg har ikke mulighed for at sætte flere hold op trods stor efterspørgsel. Men kig fx i FOFs katalog eller på www.fof.dk, og du vil finde mange muligheder for at komme i gang.

Vil du vide mere, kan du kigge på min hjemmeside: www.jensen-yoga.dk og evt. følge mig på Facebook (jensen-yoga), hvor jeg har lagt en mængde små film op med øvelser lige til at udføre.

Sussie Jensen

Yogalærer, uddannet hos Danske Yoga, samt i Restorativ Yoga hos Judith Lasater i London

Mit liv på Jungshoved og andre steder

Jeg blev født i oktober ved Roneklint skov, nu Dyremarken nr. 6, som nummer to i en søskendeflok på fem. Min far drev landbrug og kørte mælk til Jungshoved Mejeri. Senere købte han tre tdlr. fra Dyremarken nr. 2 og senere ejendommen nr. 4. Bygningerne blev solgt fra. Nr. 2 og nr. 4 brændte i maj 1956.

Jeg var det første barn, Norderø døbte, da han blev præst i Jungshoved. To drenge blev også døbt den dag, Børge Hansen og Knud Pedersen. Vi gik i skole og blev konfirmeret sammen. Børge er død, og Knud traf jeg i 2017.

Jeg gik i skole på Dyremarken 3, hvor Leif Stochholm bor nu, og senere i Jungshoved Skole. Lærer frk. Lund hjalp vi piger på skift, når hun skulle have gæster. Jeg var der tit. Hun havde en Nilfisk støvsuger, som jeg lærte at bruge, og det var en stor hjælp for mig, da jeg 1. maj kom på ”gården” som stuepige. Vi var tre piger, der startede

1. maj. Kokkepigen, barnepigen og mig. Der var fire børn. Den ældste 10 og den yngste 1 1/2 år. Kokkepigen har jeg forbindelse med endnu.

Efter Jungshovedgården kom jeg til Bredagergård. Fru Pedersen var på sygehuset, og en datter holdt hus for faderen og en medhjælper, da sønnen Erik – som ellers hjalp til hjemme – var indkaldt som soldat. Fru Pedersen blev rask og kom hjem, og datteren rejste tilbage til København, hvor hun boede. På et tidspunkt var der ikke brug for min hjælp hver dag, så jeg havde to job i sommeren 1953 og vinteren 1954. Jeg boede hjemme og cyklede på arbejde, hver anden dag på Bredagergård og de andre dage til Bønsvig hos Agnes og Julius Jensen, Jytte Nielsens forældre. Agnes havde fået elkomfur, og det glædede jeg mig til at skulle bruge, men NEJ! – det gamle brændekomfur var sat ud i vaskehuset, og det var mest mit arbejdssted. Der var lavt til loftet.

Man lærte jo nyt hvert sted. Agnes var meget proper, så jeg lærte at skure gryder, fade, spækkebrædder m.m. Ved hovedrengøringen blev sengen skilt ad og skuret i hver en sprække. På Jungshovedgård havde vi STORVASK. Der var mange ansatte og mange overnatende gæster. De to andre steder fik de vasket på Andelsvaskeriet i Præstø. Jeg har repareret tøj og været på havearbejde på Bredagergård. I Bønsvig var der havemand.

I maj 1954 kom jeg til Stationen i Præstø hos direktøren. Det var meget forskelligt fra mine tidligere pladser. Der fik vi fuldautomatisk vaskemaskine. Den blev

boltet fast til gulvet i badeværelset i tagetagen. En dag rev den sig løs. Jeg fór op ad trappen og slog strømmen fra. Maskinen hoppede på gulvet. Direktøren havde en lystgård, Vejlegård, ved Roskilde. Der fik vi elkomfur til mit brug. Mit værelse var til højre i tagetagen på Stationen. I forbindelse med stationsbranden nåede branden ikke helt hen til mit gamle vindue. Efter restaureringen har jeg besøgt stationen, hvor der er blevet en dejlig spisekrog, der hvor mit værelse tidligere var.

Jeg lærte også køkkenruller at kende i Præstø. De kunne også købes i Brugsen. Da jeg kom til Mern i 1958, kunne man ikke købe køkkenruller hos den lokale købmand, men jeg fik købmand Eckartsen til at tage køkkenruller hjem, selvom om han tvivlede på, at de ville kunne sælges. Senere fik jeg at vide, at det var en stor succes for forretningen.

Navnene Børge og Knud har fulgt mig hele mit liv. I 1958 blev jeg gift med en Børge Hansen, og vi boede på Højholt i Mern og fik to dejlige drenge. Vi havde mange gode år, indtil Børge blev alvorligt syg og døde fra os i 1976. Jeg blev efterfølgende boende i Mern i 24 år.

I Mern har jeg arbejdet i Byllings møbelhus, Mern Elforretning (i privaten) og på Mern Hotel. I 1977 mødte jeg en enkemand med to piger, og vi er stadig sammen. Han hedder Knud Trolborg. Vi boede først 10 år sammen på hans gård, Nørregård, nord for Bårse, og nu har vi boet i parcelhus i 26 år i Bårse by. Min sidste arbejdsplads var den japanske skole Tokai.

Rita Hansen

10 års jubilæumsudstilling i Efterårsgalleriet

Efterårsgalleriet v. Sidse Friis, inviterer til fernissage lørdag 13. oktober kl. 13. Der vil være mulighed for at se billeder og tryk og keramik, ledsaget af et stykke knækbrød á la Sidse samt en lille drik enten med eller uden alkohol.

I år er udstillingen fastsat til d. 13. og 14. oktober og weekenden efter, altså d. 20. og 21. oktober. Alle dage er der åbent mellem 12 og 16.

Vanlig og meget velkommen er Lene Christensen, der udstiller smukke akvareller og kort.

Jeg har fået en dygtig keramiker, Joan Odgaard, fra Frederiksdal ved Viborg, til at præsentere smuk keramik. Bl.a. de bedste kopper og små kander. Joan har sit eget "krukkeeri". Selv har jeg nogle af mine linoleumstryk samt nye malerier.

Denne gang er der 10 års jubilæum i Efterårsgalleriet. Det er da fantastisk. Vi er så glade for de mange mennesker, som hvert år kigger indenfor i Galleriet i Stavreby.

Kom glad, vi kan lide at sludre om kunst, kultur og andet vigtigt.

Stavreby Strandvej 15

4720 Præstø

Med venlig hilsen

Sidse Friis

Vokseværk i Jungshoved Købmandsgård

Mens butiks døden gør ondt andre steder, går det fremad i den nye købmandsgård. ”Vi har set nok til at tro på ideen, og nu arbejder vi på stille og roligt at udvide varesortimentet med det, som kunderne ønsker sig”, fortæller Mads Laursen. ”Der er jo stor forskel på sommer og vinter på Jungshoved, og nu har vi en god fornemmelse af sommerhusfolkets ønsker, så vi kan have endnu mere til dem i næste sæson. Men vi vil også holde åbent hele vinteren med nogle åbningstider, der passer de lokale. For eksempel er weekendmorgenbrødet og ikke mindst de flotte tebirkes blevet så populære, at vi må være flere i butikken for at følge med”. Mange har nok opdaget, at man nu kan sende og modtage pakker med GLS, at der er kommet flere købmandsvarer, at der nu også er et udvalg af mælk og mejerivarer, og at Nicki fra Det Vildt kommer forbi med sin fiskevogn lørdag eftermiddag.

Men det stopper ikke der, hvis det står til Mads og Alice, der står i butikken til daglig. Butikslokalet er nemlig blevet godkendt til ferskvarer på køl, så næste sommer er det forhåbentlig ikke bare grillkullene, men også det der skal grilles, som kan hentes lokalt. ”Og så ville det jo være skønt, hvis vi også kunne have noget lokal frugt og grønt”, mener Mads, som er meget åben for et samarbejde med lokale producenter af alt fra kartofler til honning. ”Vi har ikke altid kræfter til at være opsøgende, men kommer der nogen med en god ide finder vi nok ud af noget”.

Inde i butikken behøver Alice ikke se ud ad vinduet for at vide hvornår solen skinner. Det varme sommervejr kan straks mærkes på salget af is og kold rosévin, som virkelig har hittet i de varme weekender. Længere inde i butikken er der stort set fyldt op på loppehylderne, der udlejes på ugebasis. Og endnu længere inde i de gamle lagerlokaler pusler en af de lokale med ideen om en kunstcafé, hvor der både kunne være salg og en form for åbent værksted.

Vil man følge med i det hele efterhånden som det udvikler sig, kan man følge facebooksiden Jungshoved Købmandsgård ApS.

Jørgen B. Svendsen

Spiseklubben på Jungshoved Skole

Velkommen i spiseklubben. Vi glæder os til at se nye som gamle gæster.

De 3 næste gange bliver: **4.10., 15.11. 6.12.** Alle dage er torsdage.

Man kan komme og spise fra kl. 17.45 til kl. 19.00. Køkkenet lukker kl. 20.00.

Den **15.11.** håber vi igen at kunne byde en gæstekok velkommen.

Prisen for et måltid mad er 60 kr. pr. voksen og 30 kr. pr. barn (mellem 4 og 12 år). Børn under 4 år er gratis.

Den 4.10. og 6.12. serveres foruden hovedretten også en dessert, fremtryllet af dessertkokken, Merete Larsen.

Til maden serveres vand. Øl, sodavand og vin kan medbringes.

Deltagerantallet er max. 50 personer pr. gang.

På gensyn.

Venlig hilsen,

Kurt og Knud

Tilmelding til Knud Jacobsen, Ambæk Mark 10, tlf. 22 21 55 25 eller pr. e-mail til knudjacobsen@gmail.com

Husk tilmelding i god tid. **Tilmelding foregår igen efter først til mølle-princippet og fra gang til gang.**

Læsere, der vil støtte bladet økonomisk,

kan gøre det på følgende måde:

- ved at lægge et beløb i bladbøssen i våbenhuset i Jungshoved Kirke eller ved Jungshoved Skole.
- ved at indsætte et beløb på vores konto nr. **6140-0004064737 i Møns Bank, Præstø** (banken opkræver 40 kr. i gebyr, hvis man indsætter direkte ved kassen i banken!! – så brug netbank).

På forhånd tak

SYNG SAMMEN AFTEN:

Kan du lide at synge sammen med andre?

Så kom op på første sal i Jungshoved Skole, og vær med.

Vi synger lystige viser, højskolesange, salmer, nye viser, årstidssange m.m. Mogens Jacobsen spiller til.

Der er mulighed for at købe kaffe/te og kage i pausen.

Vi synger følgende aftener i efteråret:

Tirsdag 30. oktober kl. 19.00-21.00

Torsdag 22. november kl. 19.00-21.00

I folderen og på www.jungshoved.net kan du se alle vinterens datoer. På gensyn, alle er velkomne.

Jungshoved Lokalråd orienterer

Status på Frøen i anledning af 1 års-fødselsdagen

Det har været et år med konstant fremgang, flere og flere fra Jungshoved oplever det sociale samvær, der er forbundet med at bruge Frøen fra Jungshoved til Præstø og tilbage.

Juli 2018 var med ca. 12 ture om dagen (en person en vej = en tur) den måned

i Frøens etårige liv med størst søgning. De sidste dage af måneden har der sågar været behov for en ekstratur hver eftermiddag.

Frøen er kommet for at blive

Allan Capion

Nye medlemmer i lokalerådets bestyrelse

I foråret fik lokalerådets bestyrelse tre nye medlemmer. Desværre er præsentationen af de nye medlemmer blevet forsinket, men bedre sent end aldrig, så derfor kommer den nu.

Jacob Engelmann bor i Stavreby, og

er ”vendt hjem” efter 20 år i København. Jacob er 44 år og arbejder som teamkoordinator i Center for Socialpsykiatri i Vordingborg kommune og er samtidig privatpraktiserende psykoterapeut.

Fritiden bliver brugt i naturen, hvor hunden Tove bliver luftet flittigt. For et naturmenneske som Jacob er halvøen intet mindre end et ideelt sted at bo.

Valborg Schubert er ”rigtig” tilflytter, forstået på den måde, at Valborg og Poul Erik, som gemalen hedder, flyttede herved fra Tårnby på Amager oktober 2016.

Valborg og Poul Erik har købt og beboret gården på Skovvangsvej. Valborg er efterløner, mens Poul Erik stadig er på arbejdsmarkedet.

Har I spørgsmål om Elvis Presley, er Valborg den rigtige at kontakte, idet Elvis har været Valborgs store lidenskab gennem mange år. Valborg har involveret sig i lokalt arbejde for at få en omgangskreds på halvøen samt at få lært nærområdet at kende.

Seneste nye medlem i denne omgang er **Henning Delf Nissen**. Henning er født i Sønderjylland engang i midten af det forrige århundrede.

Efter et arbejdsliv, hvor Henning har boet mange forskellige steder i og uden for Danmark, er han flyttet herved sammen med sin kone, Janne.

Henning og Janne er også ”rigtige” tilflyttere, idet de er flyttet fra Hillerød.

Som Henning siger, jeg flyttede til Jungshoved, fordi vi kunne sælge et

hus dyrt og købe et billigt. Det, at jeg er flyttet herved sammen med min kone, Janne, er det bedste der er sket mig. Henning er endvidere frøpasser.

Skulle I have misset præsentationen af de ”gamle” medlemmer, må vi finde den i et af de gamle numre af Jungshovedbladet.

Kontaktoplysninger

Navn	Adresse	Mobil	Mail
Lis Jespersen FORMAND	Bønsvigvej 31	60 12 78 01	mislisjespersen@gmail.com
Jørgen B. Svendsen NÆSTFORMAND	Stavreby Strandvej 24 A	53 80 28 56	jbsvendsen@mail.dk
Torben Svane KASSERER	Bønsvigvej 2	40 14 10 61	mail@torbensvane.dk
Tina Åsberg	Stavreby Strandvej 48	25 38 81 28	aasberg_tina@hotmail.com
Allan Capion	Lundegårdsvej 28	42 24 71 83	capion_a@yahoo.com
Jacob Engelmann	Mislehøjvej 18	51 88 20 30	jacobengelmann@gmail.com
Valborg Schubert	Skovvangsvej 2		vasc@mail.dk
Henning Delf Nissen	Mislehøjvej 4	40 38 39 81	grystenshus@ymail.com
Lise Jacobsen Rep. Jungshoved Skole	Ambæk Mark 10	24 45 31 47	lisejacobsen1@gmail.com

BLOMSTERNES HALVØ

En rigtig dejlig sommer med varme og masser af sol har givet udfordringer for de mange blomsterpassere. Der er båret utallige spande vand til blomsterne, og de fleste ser ud til at overleve. Vi glæder os til at afsløre årets vinder 21. august kl. 16.00 i skolegården. Alle deltagere giver point til alle blomsterkummer undtagen sin egen, og Jette

Ramshøj har sagt ja til at være uvildig overdommer.

Resultatet kan læses på s. 37 og på hjemmesiden www.jungshoved.net.

Vi håber, mange har glædet sig over blomsterne og siger tak til sponsorerne.

Pva Blomsternes Halvø,

Lise Jacobsen, Jungshoved Lokالرؤد

Blomster klar til udplantning 1. juni

Stavreby gadekær i juli

NYT FRA LOKALRÅDETS TUR- OG NATURUDVALG

Jungshoved – et sving ud i naturen

Forår og sommer har budt på masser af muligheder for at komme et sving ud i naturen. Enten på egen hånd eller på arrangerede ture.

Løvfrøturen 18. maj på Naturområde Sydgården trak 50 mennesker af huse en sen fredag aften. Alle fik set og hørt de 4 cm små frøer, der kvækkede for at

imponere hunnerne. Kåre Fog, biologisk konsulent på projekterne, øste af sin store viden, vi besøgte flere søer, og vejret viste sig fra sin smukkeste side. Der er nu ca. 80 hanner i området, en firedobling på to år. Naturprojektet må siges at være en kæmpe succes.

Det blev en god aften, som sluttede

ved bålet på shelterpladsen kl. 24.00.

Løvfrosk. Foto: Poul Jørgensen

På cykelturen Jungshoved Rundt

10. juni deltog både lokale og udenbys gæster. Postbåden Røret sejlede deltagerne fra Nyord og Møn til og fra Jungshoved. Det var en hyggelig dag med morgenkaffe i Rejsestalden, en god morgenandagt i kirken med morgensange og godt samvær rundt på ruten. I år kørte vi i samlet flok og holdt fælles pauser undervejs til lidt vand og en god historie. Vi troede, vi skulle se blomstrende rododendron i Bøged, men alt er tidligere i år, så de var afblomstrede. Til gengæld var der masser af andre blomster i grøfterne. Ved Batteriet i Roneklint spiste vi frokost og nød den formidable udsigt. Nogle nåede også en frisk dukkert, inden turen gik over Lundegård tilbage til Rejsestalden, hvor kaffe og cykelkasser ventede.

Ræveholms moses ejere, Annebeth og Claus, inviterede alle interesserede til en tur på deres område 1. juli. Annebeth og Claus fortalte om projektet og de tiltag, der allerede er lavet, samt dem, der er på vej. Turen var arrangeret i samarbejde med Botanisk For-

Sumphullæbe

ening, så der var virkelig professionelle folk med til at fortælle om alle planterne, der trives i rigkæret, de afgræssede enge og skoven "Det Øde". Vi så bl.a. orkideerne kødfarvet gøgeurt og sumphullæbe. Tak, fordi I ville bruge en søndag til at vise det skønne område frem, som normalt ikke er åbent for offentligheden.

Postbåden Røret sejler igen i år, og det gode vejr og samarbejde har givet mange passagerer. Det er en meget smuk sejltur ud af Noret til den lille ø. Vi er spændte på at høre, hvordan sæsonen er forløbet, når vi når til september.

Naturområde Sydgårdens arbejds-

Stolper og skilte blev malet

Farbar sti over det fugtige område

Multitoilettet fik savet noget af døren

gruppe har holdt arbejdsdag 12. juli, hvor der blev lavet forbedringer på multitoilettet, klippet græs og grene på og ved stierne, malet stolper og info-tavle m.m. Jorden var som beton, så

det var ikke muligt denne gang at lave et stativ til skraldespanden, det må vente, til "regntiden" sætter ind. Vi oplever, at brugerne passer godt på området, det er vi glade for. Skulle der mod forventning ske skader, vil vi meget gerne have besked herom på tlf. 22 21 55 25.

Traveturen Jungshoved Rundt 18. august har i skrivende stund her midt i juli fået de første tilmeldinger, der er plads til mange flere. En god tradition og mulighed for motion i roligt tempo, kendskab til området og hyggeligt samvær. Vi håber på mange deltagere og en dag uden alt for store regnbyger.
(Se nærmere omtale på s. 47. Red)

Traveture i kommende efterår og vinter er planlagt, og som man kan se andetsteds i bladet, går vi både kendte og nye veje i år. Alle er velkomne på turene, der er 5-6 km lange og varer ca. 1½ time.

"Frugtland". Projektet vedrørende en evt. anden udnyttelse af den ene boldbane (den længst væk fra klubhuset, som ikke ser ud til at blive anvendt) har stået på pause. Så snart vi har svar fra Vordingborg Kommune om brugerret, skal vi nok indkalde til en workshop herom.

Pva Lokalerådets tur og naturudvalg,
Lise Jacobsen

Velkommen til nyt liv på Jungshovedgården

Jungshovedgårdens statelige hovedbygning på Hovmarken har stået tom i nogen tid, men nu rykker der både nye beboere og medarbejdere ind. Gården skal nemlig være krisecenter for voldsramte kvinder og børn under navnet Jungshoved Krisecenter. Her kan kvinder med og uden børn fremover finde midlertidigt ly og støtte til at komme videre fra voldsramte familieforhold.

Hovedbygningen er nu indrettet med syv beboerværelser, og bliver samtidig

arbejdsplads for 10 medarbejdere med forskellige socialfaglige, administrative og praktiske kompetencer. Krisecenteret vil samarbejde med alle interesserede kommuner under Serviceloven. Tilbuddet er godkendt af Socialtilsynet per 4.7.2018 og har allerede taget imod de første borgere.

Bag initiativet står Betina Gade samt LATA Støtte & Forsorg, der består af Mohamed El Maghlouk og Mohamed Latrache, som begge har flere års erfaring fra flere andre sociale tilbud.

Lige nu har krisecenteret naturligvis forrygende travlt, men bladet håber at bringe et interview med forstanderen i næste nummer. I mellemtiden hilser Jungshoved Lokalråd det nye lokale initiativ velkommen og håber, alle på Jungshoved vil tage godt imod de nye naboer.

Jørgen B. Svendsen

Seneste nyt fra BLOMSTERNES HALVØ:

Årets vinder af blomsterkumme konkurrencen blev for tredje år i træk:

BØNSVIG v. Ida Nerup

STORT TILLYKKE og tak til vores sponsorer (XL-Byg, Flemmings Plantereskole, Rema 1000, Jungshoved Præstegård, Meny) for forplejning og præmier.

På billedet ses nogle af vinderne, Ida med den flotte syrenhortensia

Vi prøver igen – i april var der desværre for få tilmeldte, men denne gang satser vi på stor tilslutning til:

Velkomstmøde for nye beboere på Jungshoved

Det vil glæde lokalrådet at se nye beboere på Jungshoved til et eftermiddagsmøde på Jungshoved Skole, Jungshovedvej 46, 4720 Præstø:

Søndag 30. september kl. 14.00.

Lokalrådet byder velkommen og fortæller om de mange muligheder på Jungshoved.

Der vil være mulighed for en guidet tur rundt på halvøen med delebussen Frøen.

Der serveres kaffe/te/saft og kage.

Vi håber at se jer – tilmelding til

lisejacobsen1@gmail.com

eller 24 45 31 47 senest 27. september, tak.

Venlig hilsen p.v.a lokalrådet

Udvalget vedrørende turisme og bosætning.

Jungshoved – et sving ud i naturen

Alle er velkomne på traveture i efteråret, vi går ad nye og gamle ruter:

ONSDAG 24. oktober

En tur til Tjørnehoved skov

Mødested:

Ved markvejen mod skoven vest for dæmningen på Jungshovedvej.

Tid: Kl. 13.00

Længde ca. 5 km

ONSDAG 21. november

En tur i Naturområde Sydgården og Roneklint strand

Mødested: P-pladsen på Naturområde Sydgården lige før Roneklintvej 5

Tid: Kl. 13.00

Længde ca. 5 km

Flere ture efter jul, se mere i næste blad. Du kan også finde turene på www.jungshoved.net

Tilmeld dig gerne til Lise sms 24 45 31 47 eller mail:

lisejacobsen1@gmail.com

På gensyn og venlig hilsen

Marianne, Bent, Torben og Lise

Jungshoved Lokalråds Tur- og Naturudvalget

Samtale med Tage Klee – en visuelt bevidst fotograf

Af Kirsten Thomsen

Klik! Og så har man fanget noget for evigt. I det øjeblik man trykker på udløseren, vil man fortælle noget med sit billede, eller rettere antyde en historie, for vi skal selv forfatte videre på den. Den store amerikanske landskabsfotograf Ansel Adams sagde ”man tager ikke bare et fotografi med sit kamera, man skaber det”. Det fotografiske billede bygger ligesom alle andre billedtyper på en form for visuel syntaks, at der ligesom i en sproglig sætning er noget der skal formuleres. Man skaber bl.a. billedet ved hjælp af komposition og belysning.

Tage ser på verden gennem billeder og præsenterer sig sådan:

”Jeg er fotograf og jeg laver Fine Art Photo på lærred – jeg arbejder meget med lys og skygger for at tilføje billedet mit eget touch og gerne lidt drama”.

Tages tilgang til fotografiet gik gennem et reklamebureau, hvor han som med-ejer begyndte at fotografere på opfordring fra nogle kunder. Han købte et godt kamera, fik lidt undervisning, og i løbet af relativ kort tid fik han lært håndværket, så han kunne arbejde professionelt. Efter tiden i reklamebureauet er Tage blevet en anerkendt og prisbelønnet naturfotograf. Sideløbende udfører han mange bestillingsarbejder, f.eks. fotograferer han til mange turistbrochurer. Der er godt gang i salget, og der er bud efter ham som bryllupsfotograf. Tage fotograferer også for Marjatta, hvor han desuden arbejdede en årække.

Konstruktiv kollegial kritik og inspiration får Tage som medlem af Næstved Fotoklub, som afholder udstillinger med eksternt bedømmelse. De billeder, som dommeren fravælger, danner så efterfølgende basis for workshops, hvor billederne bliver analyseret for at afdække, hvad der gjorde at et givent billede ikke kom med på udstillingen. Som Tage siger ”man synes jo selv at ens billede er genialt”. Klubbens medlemmer, som både konkurrerer og inspirerer hinanden, tager også på fotorejser rundt i verden hvert halvandet år, mest til storbyer. Tage er også medejer af galleri Guldgåsen i Vordingborg,

Udsigt over Budapest, Donau og Parlamentet

hvor han har en væg til rådighed som udstillingsvindue. Hver sommer udstiller Tage desuden med sin søster i Ska-gens hvide fyr. ”Vi kalder udstillingen for en fotoudstilling i højformat”, siger Tage humoristisk.

Tage bruger meget tid på at finde nye spændende motiver i naturen og kører ad små uanselige veje. Det var sådan han kom i kontakt med forfatteren Knud Romer, og det er Tages fotografi af Romers hus i Kragevig, som pryder forsiden af hans nye bog. De bedste billeder får Tage printet ud på lærred i både små og meget store størrelser. Han arbejder også i et nyt materiale, mat akryl, der giver billedet helt klare farver og stor kontrast samt styrke – her bliver resultatet endnu smukkere

hvis man slutter af med en ramme af eksotisk træ.

Tage arbejder som sagt indenfor det man kalder ”fine art photography”, på dansk kunsthøjfotografi. Det vil sige, at han efterbearbejder billedet med digitale værktøjer som Photoshop og Lightroom for at forstærke billedets sanselige fascinationskraft. Kunsthøjfotografiet som genre er opstået via den udforskning af fotomediets mangfoldighed, som har været i gang siden 1960’erne. Tænk bare på Ed Ruscha’s ikoniske afbildninger af tankstationer i USA. Vi taler længe om kunsthøjfotografiet, om dets forhold til den øvrige billedtradition. Meget tidligt i fotografiets historie blev forholdet mellem kunsten og fotografiet beskrevet som et mod-

Morgenlys en sommermorgen på Rone klint

sætningsforhold, og pga. det fotografiske billedes tekniske frembringelsesform blev det afvist, at det kunne have kunstnerisk værdi. I dag ser man anderledes på denne ideologiske skelnen, og kunsthøjtidet og dets videre udvikling i genren *mixed media*¹ er i høj kurs både i udlandet og herhjemme, hvor værker af f.eks. Felix von Altersheim sælges til høje priser.

At kunne håndværket giver en kreativ frihed, og der er ingen tvivl om, at Tage mestrer både det at fotografere og de digitale værktøjer. Vi vil jo gerne forføres, og Tage arbejder både intuitivt og meget bevidst med sine billeder, der ikke blot gengiver verden, men fortolker den. Det har fotografer selvfølgelig

altid gjort i kraft af komposition, belysning og motivsammensætning, se blot Fox Talbots billeder fra omkring 1840, men den digitale efterbehandling giver unægtelig mange kreative muligheder. På spørgsmålet om hvorvidt Tage har nogle forbilleder blandt fotografer, nævner han den franske fotograf Serge Ramelli, som er en stor inspirationskilde.

At fotografere er at kunne SE – et motiv og ikke mindst lyset, at kunne se hvilken vinkel billedet bliver bedst fra, at øjeblikket er NU og så trykke på udløseren. I den digitale efterbehandling handler det ligeledes om at kunne se og om at foretage nogle valg. Et relativt neutralt billede taget om dagen kan tilføres natbelysning, og så fortæller billedet pludselig en historie. Vi taler videre om det med at kunne se, om at især de bedste portrætfotografer netop er i stand til at se og fange det andre

¹*Mixed media* er betegnelsen for kunstværker, hvor der anvendes forskellige medier eller materialer og hvor selve blandingen af forskellige medier er en del af det kunstneriske udtryk

ikke kan se, oftest ved at aflede opmærksomheden og så slå til, når ansigtet slapper af. Men det er som sagt mest naturen, der har Tages interesse, og han tager rigtig mange billeder, også nogle der efterfølgende måske blev lidt intetsigende. Men i stedet for at kassere et billede, vil han hellere arbejde med det, tilføre det noget der giver dybde, f.eks. gøre billedet lidt mørkere og så lægge lys ind. Her er der meget inspiration at hente hos guldaldermalerne, ”de kunne det der med lyset”, siger Tage. Han er netop også i stand til at arbejde videre med sine billeder, fordi han ikke, til forskel fra nogle kolleger, på forhånd har låst sig fast i en bestemt vision om hvad han vil fortælle. ”Nogle gange dukker der noget uventet op, og det skal man kunne se”.

Det er vigtigt for Tage at billedet efter den digitale behandling forbliver ”naturligt”, dvs. at man ikke kan se at det er bearbejdet. Processen må ikke overskygge billedets historie; den får lov at vokse frem ved at han tilføjer billedet en æstetik og ro, som jeg synes der er i mange af Tages billeder - samtidig med dramaet.

Lad mig slutte med endnu et citat fra den amerikanske landskabsfotograf Ansel Adams: ”man tager ikke bare et billede med et kamera. I det øjeblik man fotograferer, indgår på den usynlige nethinde alle de billeder man har set.”

Tak til Tage for en rigtig spændende, hyggelig og lærerig samtale.

Alle fotos: Tage Klee

Vinterstemning ved Rone klint

Fotograf Tage Klee - se mere på www.billede-kunst.dk eller på facebook: Tage Klee
 - Kontakt: tageklee@gmail.com - Tlf.: 28352834 - Smidstrupvej 1 - 4720 Præstø
 eller besøg vores Galleri Guldgaasen - Algade 103 C - 4660 Vordingborg - [facebook.com/guldgaasen](https://www.facebook.com/guldgaasen)

Vilde bier

15. april havde Lokalrådets miljøudvalg inviteret til et spændende foredrag på Jungshoved Skole om vilde bier. Foredraget blev holdt af, Willy Retvig, Silkeborg, som har sendt bladet denne fine artikel.

De vilde danske bier

Bier har eksisteret i længere tid end mennesket. Det menes, at bierne som selvstændig gruppe er opstået for mere end 40 millioner år siden. I denne lange periode er mangfoldigheden af vilde bier og blomster udviklet sideløbende og i samspil. Bierne er tilpasset blomsterne og omvendt. De vilde biers og de vilde blomsters

indbyrdes afhængighed er grundlaget for en meget stor del af naturen og dens mangfoldighed. Hvis blomsterne forsvinder dør bierne, og hvis bierne er væk sætter mange blomster ikke frø og frugt, og så forsvinder de også.

Danmarks fauna af bier

I Danmark er der registeret 288 arter af bier. De fleste af dem er uanseelige og gør ikke meget væsen af sig, hvorimod andre er velkendte af næsten alle mennesker. Den bedst kendte bi er honningbien, som biavlere holder som husdyr i bistader. Men også humlebieerne er velkendte, og af dem er der 29 arter i Danmark. De øvrige arter består af en stor gruppe af arter med hver deres særegne levevis.

Sociale eller enlige bier

Bier kan være sociale eller enlige eller noget derimellem. Til dem med social levevis hører humlebieerne og honningbieerne. Boet består af en dronning og hendes afkom af arbejderbier og nogle hanner.

Hos de enlige bi-arter lever hunnen alene og udfører alt arbejdet med redegbygning og indsamling af føde til afkommet. Nogle arter danner kolonier, uden et egentligt samarbejde mellem hunnerne, mens andre har en eller an-

den form for samarbejde om beskyttelse af rederne eller indsamling af føde.

Hvor bor bierne?

Hovedparten af bi-arterne har deres reder i jorden, hvor de enten selv graver reden ud eller benytter eksisterende huller, eksempelvis anvender humlebieer gerne gamle musereder i jorden.

Andre bi-arter placerer deres reder under bark, i forladte sneglehuse, i hule plantestængler og stråtage, i billegange i dødt træ eller revner i murværk. Bi-hunnen lægger sine æg i celler – ét æg pr. celle. Hver celle forsynes med en madpakke, som larven lever af, når ægget er klækket. I en rede kan der være adskillige celler sammen, eksempelvis kan man finde lange rækker af indemurede celler i hule plantestængler.

Bier og blomster

Bier lever af nektar og pollen fra blomster, og bierne bestøver blomsterne. Mange afgrøder og et stort antal vilde blomster er helt eller delvist afhængige af bestøvende insekter for at kunne danne frø – og dermed formere sig og overleve.

De vilde bier er de vigtigste og mest effektive bestøvere der findes.

Bier og mennesket

Hovedparten af alle de planter, som indgår i den mad, vi mennesker spiser, bestøves af bier. Det er især frugt, bær og grøntsager, som skal bestøves af bier for at give et ordentligt udbytte af god og velsmagende kvalitet. Uden

biernes hjælp ville vores kost være fattig på variation og glæde. Uden biene ville naturen være fattig på blomster – og måske fattig på en masse andet....

Status for de vilde bier

Der er markant færre bier i dag end for blot få år siden. Det gælder både antal arter og antal bier. Ekspertter regner med, at måske halvdelen af de 288 arter, der er fundet i Danmark, er under kraftigt pres og truet af udryddelse. 12 af de 29 arter af humlebier i Danmark er truede, dvs. 41%.

Forekomst og bevaringsstatus for de øvrige 258 arter er endnu ikke opgjort, men meget tyder på, at en stor del af arterne er svundet kraftigt ind og er i risiko for helt at forsvinde fra den danske natur.

Bierne mangler føde og rede-steder

Leveforholdene i kulturlandskabet er blevet markant forringet de seneste årtier. Særligt har intensivereingen af landbruget betydet, at en masse levesteder for de vilde bier er forsvundet. Mange gamle diger er fjernet og levestederne er fædet, uden at nye er kommet til. Markhjørner er opdyrket, brakarealer er forsvundet og grøftekanten er blevet mindre. I byerne er der masser af arealer med kortklippet græs, som blot er grønne ørkener for bier og sommerfugle mv.

Det åbne landbrugsland

og byområderne mangler blomster og uforstyrrede steder, hvor biene kan finde føde og bygge deres rede.

Bier mod bier

Honningbifamilier tæller om sommeren i titusindvis af bier og kan udgøre en hård konkurrence til mange enlige bier om fødekilderne. Honningbierne flyver langt og er gode til at kommunikere, mens små enlige bier oftest blot flyver få hundrede meter fra redestedet og derfor er helt afhængige af blomsterne i redens nærhed. Man bør derfor for man opstille stader med honningbier i et område grundigt undersøge, om der er tilstrækkelig føde til både de vilde bier og honningbierne.

Især i naturområderne, hvor der findes arter af de mere sjældne vilde bier, er det vigtigt at en sådan undersøgelse foretages først og der tvivl om, at fødegrundlaget er tilstrækkeligt til at kunne dække såvel de vilde biers som honningbiernes behov, bør man undlade at opstille stader med honningbier.

Hjælp bierne – gør noget

Plant for bierne: Frugtbuske og frugttræer, blomstrende stauder og enårige blomster. Bland kløverfrø i græsblandingen, når du anlægger en ny græsplæne. Skab en blomsterhave med blomster hele sommerhalvåret.

Undlad at anvende pesticider – og begræns bekæmpelsen af ukrudt. Husk: mælkebøtten er en fortrinlig blomst til bier.

På store græsplæner og udearealer omkring bygninger – offentlige eller virksomheder – er det oplagt at gøre noget for bierne. Der er masser af plads, som kan udnyttes til øer med blomsterbede og områder med små lunde af blomstrende buske og træer.

Som haveejers kan du omlægge noget af græsplænen til blomsterbed med mange forskellige slags blomster.

Sørg også for at have uforstyrrede steder i haven, hvor bierne kan bygge deres reder – det kan være en bar plet jord eller et område, hvor græsset ikke klippes. Bi-hoteller, som kan være træstykker med borede huller eller hule plantestængler samlet i et rør, er også gode muligheder for boligbistand.

Giv haven lov til i lidt højere grad at passe sig selv og brug i stedet for tiden på at nyde haven fra ligestolen eller gå på opdagelse og oplev det spændende dyre og planteliv som indfinder sig af sig selv.

Wilby Retvig

Jungshoved rundt – Vandrefestival 2018

Lørdag 18.8. 2018 havde Jungshoved Lokalråd og menighedsrådet arrangeret en dejlig vandretur Jungshoved rundt.

Vejret var perfekt med sol, skyer og jævn vind fra SV.

Inden afgang serverede Jungshoved menighedsråd morgenkaffe i ”Hestestalden”.

Fællesbussen Frøen fulgte os rundt, havde man behov, kunne man få kørt sin oppakning.

Ved Vagns havn efter knapt 5 km blev vi fyrsteligt bekvæmt med frugt, vand, saft og kaffe.

Ved Jungshoved gamle lodshus fik vi lidt lokalhistorie.

Sjovt at høre, at den nærmest sagnomspundne Lily fra Nyord var barnefødt her.

Igen lidt senere i skoven en beretning fra stormfloden 12-14 november 1872 om en engelsk fregat, der havde formået at fortøje til et egetræ i skoven, så alle blev reddet.

Ved Svend Gønges hule (en jættestue) i Bønsvig skoven holdte vi frokostpause, M.C. Hansen causerede og sang 3 af sine vidunderlige viser om lokalområdet.

år, blev vi igen fyrsteligt bevertet med kaffe, hjemmebag og et lokalhistorisk foredrag.

Så var det ellers bare derudad tilbage til Jungshoved kirke.

Minsandten om ikke menighedsrådet trakteredede os med kaffe og wienerbrød, da vi nåede frem!

Tak for et overdådigt arrangement.

Tak til alle jer ildsjæle, der gav os så dejlig en dag!

Ole Thomsen

Ved Store Hestehave så vi en god del sæler, der soled sig på stenene ude i vandet.

Da vi nåede frem til det nye naturområde, Sydgården i Roneklint, der blev indviet sidste

Et indblik i baronesse Astrid Stampes tanker og handlinger

Hvem var Astrid Stampe, Nysø, der grundlagde Dansk Kvindesamfund på Jungshoved?

Af Anna Sarah Rye Vestergaard

... fortsat fra juni 2018

Demokrati

I Grundloven af 1849 fik 15 % af den danske befolkning valgret. Astrid Stampes holdning er, at menneskerettigheder og politisk medborgerskab med valgret og valgbarehed skal omfatte alle, uanset køn. Men Dansk Kvindesamfund havde en moderat holdning til kvindevalgretten. Derfor dannedes Kvindevalgretsforeningen i 1899, med kommunal og politisk valgret for kvinder som eneste mål. Debatten om den kvindelige valgret indgik nemlig i en højspændt politisk kamp mellem Højre og Venstre om det parlamentariske demokrati.

Den gryende kvindebevægelse uden for Rigsdagen var imidlertid i fuld gang med at bevise, at kvinder var særdeles egnede til politisk arbejde. En vigtig inspirationskilde i denne proces var de andre nordiske lande. Men kvinders arbejde for valgret blev herudover,

internationalt det første eksempel på mobilisering for kvinders rettigheder.

Sædelighedsfejden

Kvindernes vilje til at kæmpe for nye rettigheder som medborgere medførte en diskussion om kvindeligheden. Udtrykket ”Ny Kvinde” dukker op i 1890'erne, man diskuterede ”Var kvindeligheden unaturlig eller sund?”. I dette klima af stadig mere åben køns-kamp raser feminismedebatten i Europa. Den herskende opfattelse var, at kvinder fra naturens hånd ikke var udstyret med en kønsdrift, lægevidenskaben var af samme mening. Den hede debat om køn og moral, der i 1880'erne udkæmpedes mellem kulturpersonligheder fra hele Norden, fik tilnavnet ”den store nordiske krig om seksualmoralen”. Georg Brandes standpunkt var, at kravet om kvindernes emancipation indebar, at både mænd og kvinder skulle have samme ret til at realisere seksualdriften – også før ægteskabet – i stedet for den bornerte udvidelse af kyskhedskravet til også at gælde mænd. Andre mente, at den kønslige afholdenhed, de ugifte kvinder levede i, var en ulykke for kvinden og hele samfundet og hævdede, at ægteskabet burde afløses af frie forbindelser. Dette satte sindene i kog, og kvinderne blandede sig i debatten. Astrid Stampe skriver: ”at den frihed trængte de (kvinderne)

ikke til, og at den kønslige afholdenhed, som de var opdraget til, var kvindernes bedste klenodie, som de ikke ville bytte med en frihed, de ikke attråede.” Astrid Stampe konkludere kort før sin død i 1930, ”Det ser desværre ud, som om tilhængere af den løse moral sejrede; tusindvis af kvinder greb den kønslige frimodighed med begge hænder.”

Den internationale kvindeorganisation: The International Alliance of Women

Astrid Stampe havde den opfattelse, at Dansk Kvindesamfund skulle være kvindevalgretskampens hovedorganisation, men DK tog afstand fra dette. Men i 1904 tog DK, på Astrid Stampes initiativ, kvindernes fulde politiske rettigheder på sit program. Det var således en sejr for Astrid, da DK omsider satte kvindevalgretten på programmet. Et valgretsudvalg oprettedes, og i dette fik Astrid sæde. Dermed bliver DK også en del af den internationale sammenlutning International Woman Suffrage. I 1914 var Astrid Stampe Feddersen vært for det andet nordiske kvindesagsmøde, arrangeret af Dansk Kvindesamfund i København..

Dansk Kvindesamfund Jungshoved Kreds

Astrid havde på sine besøg på Præstøegnen villet danne en kreds af Dansk Kvindesamfund i Præstø. Men her var allerede en kreds af Kvindevalgretsforbundet, hvis eneste formål var at arbejde for kvinders valgret. Derfor dannede

Astrid en kreds af DK på Jungshoved. Valgretsforbundet i Præstø oprettedes 22. marts 1907 med Marie Hjelmer som formand, så først herefter dannede Astrid

Dansk Kvindesamfunds Kreds på Jungshoved. Præstø Avis bemærker, at der er konflikt mellem de to organisationer, idet Johanne Meyer i sin historiske gennemgang af kvindesagen glemte at nævne Dansk Kvindesamfund, da hun holder foredrag i Kvindevalgretsforeningen. På landsmødet i november 1907 for KVF skulle der tages stilling til et forslag om sammenlægning med DK; Marie Hjelmer var imod, der var dog et lille flertal herfor, men dette effektueredes ikke. I 1908 fik kvinderne kommunal valgret, og i 1909 afholdtes så det første kommunevalg med kvindedeltagelse. Marie Hjelmer blev valgt til kommunalbestyrelsen og sidder samtidig i landsforbundets hovedbestyrelse. Både DK og DKV er organiseret i internationale organisationer og sender deputationer til internationale møde rundt om i verden.

Astrid Stampe nærer ikke varme følelser for DKV. De to retninger kæmpede om at være bannerfører for kvindesagen. Derfor var der ikke plads til begge foreninger i samme by. I 1913 ser det ud til, at den utrættelige Astrid Stampe igen har bragt DK til at tage

føringen på kvindeområdet i lokalområdet, idet avisen skriver en del om

En del af kvindetoget 5. juni 1915 på Amalienborg Slotsplads – det er Astrid Stampe til højre

kvindeforhold. I foråret 1915 bliver det klart, at en ny grundlov, som giver kvinderne den politiske valgret, de har kæmpet for, er inden for rækkevidde.

Den 5. juni 1915 blev loven underskrevet, og alle kvindeorganisationerne deltog i kvindernes store grundlovsoptog til Amalienborg og Rigsdagen. Kampen om valgetten var vundet.

Kvindevalgretsforeningens eneste formål var nu opfyldt, som følge heraf opløstes Landsforbundet i juli måned.

En måned efter opløstes KVF for Præstø og Omegn, da foreningens sidste generalforsamling afholdtes. Marie Hjelmer oplyste her, at Astrid Stampe 2. september ville holde et møde og danne en ny forening med tilknytning til Dansk Kvindesamfund på Jungshoved. Kvindevalgretsforeningens kassebeholdning opgjordes til 6,61 kr. Pengene ville blive skænket til den ny forening. Der afsluttedes med kaffebord og mange taler. Da frk. Ingerslev fortalte om kvindesagens pionerer på mødet,

blev hverken DK eller Astrid Stampe glemt denne gang. Maria Hjelmer opfordrede også til, at kvinderne skulle sætte sig nye mål. I 1915 sammenlagdes KVF med Jungshovedkredsen af DK og fortsatte herefter som Præstøkredsen med Fanny Ridiger som formand.

Marie Hjelmer valgtes endnu en gang til byrådet og i 1918 til Landstinget, som den ene af fem kvinder. Hendes mand forflyttedes til Ringsted, og her stiftede hun en kreds af Dansk Kvinde-samfund. I perioden 1931-36 var hun landsformand for DK.

Gustav Feddersen og Hestehavehus

Astrid skriver:
”Den 11. september 1912 døde min inderlig kære, ridderlige mand, og i december forlod jeg amtsgården i Nykøbing F.”
Da hendes mand døde, fik hun i

1913 en lille lod på sin fødeegn, hvor hun opførte et sommerhus mellem skoven og Skibinge Hestehave, som hun kaldte Hestehavehus. ”Demede ved mine gamle skove Ræsvænge og Skibinge hovedskov.” Men naturen har i den mellemliggende periode ændret sig. I hendes barndom var der store mægtige træer, næsten uigennemtrængelige krat og en rigdom af dejlige blomster. 40 år senere er de store træer faldet, det meste er stangskov og store partier var tilplantede med graner. Sko-

vene var i mellemtiden blevet "afgrøftede", så blomsterne trængte til mere fugtighed. Musvåge og glente er forsvundet med blomsterne. Snogene var også forsvundet, og hun har som gammel, i de 15 år hun boede der, kun set en snog.

Astrid Stampes konklusion

Astrid Stampe konkluderer i 1916 ved stiftelsen af "Nordiske kvindesagsfor-
eningers samorganisation", at DK virkelig er blevet det, som hun i 1887 skrev i sin afskedstale: "En af de første betingelser for, at styrelsen skal kunne kaldes velsammensat, er, at der i dens midte findes en kvinde, som overalt kan optræde offentligt på dens vegne, som ved besked med alle dens anliggender, kan have alle tråde i sin hånd, gøre rede for alt og svare på alle anker." Dette er med Gyrith Lemcke, og med Thora Daugård som medhjælper, opnået.

Astrid Stampe Feddersen – forkvinde for Dansk Kvindesamfund og æresmedlem

I 1912 blev Astrid Stampe Feddersen valgt til formandsposten i Dansk Kvindesamfund, i 1918 trak hun sig tilbage som følge af en konflikt, der var fremkaldt af

Gyrith Lemches provokerende artikler i *Kvinden og Samfundet* om de første kvinder, der samme år var stemt ind i Rigsdagen. Astrid Stampe gik i sympati med Gyrith Lemcke og sagde dermed

nej til at modtage genvalg 1919 til fællesstyrelsen, hvor hun havde siddet siden 1903.

Første gang, Astrid valgtes til styrelsen, var 1883 – 36 år aktive år i kvindesagens regi, som hun er stolt af at have været med i. Men det glæder hende også, "at gifte kvinders forhold som hustru og moder er og bliver centrale i hendes liv, uden hun behøver at spærres inde og udelukkes fra livets kamp". "Kampen for kvindesagen var min kamp for menneskeret, kvindernes ret til ligesom mændene at søge at lære noget, udvikle sin ånd og kæmpe for, hvad de troede var sandhed."

I 1927 udnævntes Astrid til æresformand i Dansk Kvindesamfund.

Kvindesagskvinden Astrid Stampe Feddersen

"Som kvindesagskvinde var Astrid frem for alt organisationsstrategen og taktikeren, der forsvarede den "rene kvindesags" princip og DKs ledende rolle i den danske kvindesagskamp. Med hendes sociale baggrund og rang var og forblev hun en enlig svale som landsformandstype i DK. Hendes position befastedes gennem hendes populære og bredspektrede pjecer og artikler. Allerede fra 1880'erne var hun en flittig bidragyder til Kvinden og Samfundet og forfatter til *Kvindesagen*, 1887, der blev det femte af de "blå hæfter" i DKs skriftserie. Hun skrev desuden *Kan Kvindesagen og Sædelighedssagen skilles ad*, 1888, *Frue og Frøken*, 1911, *Vort Modersmaal*, 1912, og *Danske Navneskik*, 1914.

Andre gøremål

I 1916 var Astrid medstifter af Dansk Islandsk Samfund og 1920 af Samfundet Modersmålet og bestyrelsesmedlem i begge foreninger indtil 1927 og 1928. Desuden var hun aktiv i Foreningen Norden, hvor hun i 1920 pressede på for, at også Finland og Island blev optaget som medlemslande. Hun ønskede fremmedord, især tyske og latinske låneord, fjernet fra modersmålet og dansk stavemåde og sprog tilnærmet de øvrige nordiske. I pjecen *Et Danske-Norrønt Samfund*, 1926, slog hun til lyd for oprettelse af en nordisk sprogforening. Indførelse af oldnordisk og nordisk sproghistorie på Danmarks Lærerskole og i folkeskolens danskundervisning så hun som middel til at befærdige Nordens enhed.

Astrid Stampe modtog Fortjenstmedaljen i guld 1922.

Søstre

Astrids søster Kristine ægtede i 1882 kammerherre Vilhelm Bardenfleth. Til Astrids store sorg døde hun i forbindelse med sit eneste barn Knuds fødsel i 1884. Rigmor lagde afstand til sit baggrundsmiljø, da hun i 1879 ægtede den jødiske komponist og musiker Victor Bendix, der var i slægt med kulturradikalismens bannerførere Georg og Edvard Brandes. RSB blev som sin mand ateist, hvad hendes moder opfattede

som indbegrebet af kætteri. Hendes far accepterede efterhånden svigersønnen. Jeanina ægtede i 1882 Stiftsamtmand over Fyns Stift Frederik Lindam Gotfred de Dompeérre Jonquières.

Arveretten

Forældrene havde mistet to sønner, hvilket var en stor sorg. Astrid Stampes mor ”sad inde med betydelige evner og en glødende kærlighed til sit fædreland, og den ville hun gerne give i arv og vække i en søn, – døtre var jo ikke født til at udrette noget –” ”Jeg vil helst have, at mine døtre skal blive ubetydelige, så kommer de bedst gennem livet”. ”Man føler mors livserfaring gennem de ord”, skriver Astrid Stampe.

”Da Astrids forældre som sagt ingen levende sønner efterlod sig, men kun fire døtre, gik baroniet efter Henrik Stampe over til hans bror, Holger Stampe Charisius. Ifølge ”erections-patentet” skulle baroniet, hvis hovedlinjen uddøde på mandssiden, overgå til sidelinjen. Da farbroderen heller ikke efterlod sig sønner, gik arveretten over sidelinjen til Henrik Stampe fra Skørtinge med forbigåelse af alle de fire døtre, fordi de var kvinder, skriver Astrid Stampe Feddersen.

Astrid Stampe døde 16. april 1930, hun begravdes på Jungshoved Kirkegård. Men gravstedet er nu nedlagt.

Børns fotografier i 'Værket'

Lørdag 28. juli var der fernisering på den nyeste udstilling i Stavrebys lille udstillings-og-meget-andet lokale i det gamle vandværk, kaldet 'Værket'. Denne gang var det fotografier taget af eller udpeget af børn, der bor i byen, og af børnebørn, der holder af at gæste byen.

Emnet er det, som man holder af ved byen, det der betyder noget, det man husker på. Det har været interessant at se, hvad der er værdifuldt ved livet i en lille landsby på landet. Børn har fotogra-

feret blomster, dyr, havnen med dens både og udsigter ud over vandet, men også legekammerater, området ved Jungshoved Kirke og såmænd også af Jungshoveds bus, 'Frøen', små søskende og familiens nye bil. Udstillingen er åben i weekenderne fremover, indtil en ny udstilling ser dagens lys i efteråret. De lokale Stavrebyboere kan hjælpe med at skaffe adgang til bygningen, hvis den ikke er åben i forvejen.

Elsa Bencke, Stavreby

Simon: selfie med hunden Cato

Vigga: min yndlingsgyng

Sarafina: mit hønehus

Vigga elsker sin lillesøster Martha

EFTERÅRSPROGRAM 2018 FORENINGEN NORDEN PRÆSTØ
KULTURAFTENER på EGNSHUSET JUNGSHOVED SKOLE, Jungshovedvej 46, 4720 PRÆSTØ

Tirsdag den 2. oktober 2018 kl. 19:00

Søren Peder Sørensen fortæller om "Qullissat - byen der ikke vil dø"

1969-1972 tvangsflyttede man knap 1.100 mennesker fra Qullissat til andre dele af

Grønland. Venner, naboer og familie blev spredt ud over 2.000 km – en afstand som fra København til Istanbul. Folkeflytningen er den største i danmarkshistorien, og den fik smertelige følger for mange af de fraflyttede. Journalist og forfatter Søren Peder Sørensen har over fire somre besøgt den afsides beliggende spøgelsesby ud for Grønlands vestkyst, hvor han har

interviewet de fraflyttede, der sommer efter sommer vender tilbage for at genfinde 'deres tabte paradis'. Og der vil blive vist billeder fra den historiske begivenhed, som det var, da Dronningen besøgte den nedlagte by i sommeren 2015. Det er en bevægende og dramatisk historie. En konsekvens af Danmark som kolonimagt og på godt og på ondt en del af den fælles (og oversete) historie mellem Danmark og Grønland.

Onsdag den 31. oktober 2018 kl. 19:00

Filminstruktøren Katrin Ottarsdóttir og Hugin Eide viser deres film "Atlantic Rhapsody"

En rejse gennem et døgn i 'verdens mindste hovedstad', Tórshavn, udformet som en slags stafetløb, hvor en person, en ting eller noget andet fra én scene fører tilskueren videre over i den næste scene med nye personer og hændelser. Ud af dette opstår der en kalejdoskopsk fortælling med både dagligdags og mere dramatiske situationer, der på underholdende og ironisk vis kommenterer, dels færingerne og udlændingene, men også det færøske samfund som helhed.

Atlantic Rhapsody er 'verdens første' færøskproducerede spillefilm, en såkaldt no-budget film lavet mod alle odds for 1,7 mio kroner.

Mandag den 12. november 2018 kl. 19:00 Skumringstide om Helte i NORDEN

H.C. Hemmingsen læser op af årets tekstuddrag fra den islandske forfatter Einar Már Guðmundssons festlige roman fra 2012 **Islandske Konger**.

Kom med til NORDENS store fælles højtæltningsaften i stearinlysets skær, hvor den samme tekst bliver hørt fra de baltiske lande i øst til Grønland i vest, med over 2000 tilmeldte biblioteker og andre forsamlingssteder.

ALLE ER VELKOMNE Tag en nabo med. Foredrag, kaffe/te, kage/frugt: NORDEN medlemmer 40kr andre 50 kr

Kirke og menighedsråd

Hvorfor hedder det sådan, når vi er til gudstjeneste?

I en række små artikler vil jeg i de kommende kirkeblade gøre rede for, hvorfor det nu hedder sådan, når vi holder gudstjeneste – med ord som højmesse, kollek, messehagel og flere andre, der lyder som fra en fjern fortid. Og nu det ord, som det her skal handle om:

Hvad er Trinitatis

Som med mange af de andre ord og begreber, vi bruger om gudstjenestens forskellige afsnit, så stammer også 'trinitatis' tilbage fra den tidlige middelalder, hvor den romersk-katolske kirke befæstede sin magt og indflydelse i hele samfundet overalt i Europa, og trinitatis blev i alle kirkerne en fast del af kirkeåret.

Trinitatistidens række af søndage strakte sig fra søndagen efter pinse og helt frem til søndagen før 1. søndag i advent. Det er mange søndage, og hvor mange afhænger af, hvornår påsken

falder i foråret. I 2017 var der 23 søndage, og i år er der hele 25 søndage.

Trinitatistiden er formentlig opstået i det franske område i 8. årh. blandt nogle munkeordner, bl.a. den store cistercienserorden. Trinitatis er en højtideligholdelse af treenigheden, dvs. troen på den enhed, der er mellem Faderen, Sønnen og Helligånden. Meget passende, da pinsen netop handler om Helligånden.

Fælles for de evangeliestykker, der skal prædikes over, og som læses i denne periode, er, at Jesu egen personlige historie træder i baggrunden. I stedet læses mange af de kendte historier om menneskets liv i verden, men set i lyset af historien om Jesus og hans frelse. Af eksempler på historier kan nævnes 'missionsbefalingen' på den første af alle disse søndage, og så kommer ellers sommeren over historierne om 'den

fattige mand og Lazarus', 'den fortabte søn', 'den barmhjertige samaritaner', 'det store gæstebud', og det fortsætter efteråret ud med andre lignende historier.

Efter reformationen har man bibeholdt denne måde at opdele kirkeåret på, og når vi skal holde høstgudstjeneste i

Jungshoved, finder den derfor sted på 15. søndag efter trinitatis, altså 15 uger efter trinitatis søndag, søndagen efter pinse.

Er man interesseret, kan man selv tælle efter.

Torben Møllenbach

Efterårets arrangementer

Vi vil hermed byde alle velkommen til koncerter, foredrag og gudstjenester i Jungshoved og Allerslev kirker og i præstegården.

I løbet af efteråret kommer vi vidt omkring. Først er der teaterturen, der denne gang vil tage os til Det Kongelige Teaters Gamle Scene, hvor interesserede kan komme med til forestillingen 'Amadeus' om komponisten Mozart.

Dernæst markerer vi opdagelsen for nogle år siden af, at Marie Grubbe ifølge en gammel kirkebog er blevet begravet på Allerslev kirkegård, og vi glæder os til at høre skuespilleren Christian Steffensen komme og fortælle nærmere om hende og hendes liv.

Der er endvidere det, vi har kaldt en 'workshopgudstjeneste' i både Jungshoved og senere i Allerslev Kirke, hvor deltagerne bliver inddraget i gudstjenestens forløb på en lidt anden måde, end vi plejer.

Allerslev menighedsråd står for årets menighedstur til Skåne og Lunds Domkirke.

I oktober fortæller instruktøren Kaspar Munk om arbejdet med tv-serien 'Herrens veje', og vi har fået dansksyreren Karrar Mohamad Hamoud til at besøge Jungshoved Rejsestald i november for at fortælle om, hvordan han med sin syriske baggrund har mødt og oplevet det danske samfund.

Inden vi går over i julemåneden, er der studiekreds i præstegården, og emnet her er kendte bibelcitater/salmevers, som vi vil tale nærmere om: hvad de betyder for os, hvorfor vi kan huske dem og om den sammenhæng, de kommer fra.

Endelig fortsætter Bodil Agerbo og Bent Pedersen serien med sangaftner.

Herunder følger tidspunkter og klokkeslæt for de enkelte arrangementer, og ellers kan man læse mere i vedlagte folder.

Teatertur, Det Kongelige Teater, Gamle Scene, Amadeus fredag 25. januar 2019

Denne gang inviterer vi til teaterforestilling på Det Kongelige Teaters gamle scene på Kongens Nytorv. Det bliver en festforestilling med godt skuespil, fantastisk musik og et gripende drama om en af musikkens største mestre: Wolfgang Amadeus Mozart.

Mere info og tilmelding: Torben Møllenbach, tlf. 55996017, mail: tom@km.dk

Marie Grubbe. Markering af 300-året for hendes død Allerslev Kirke, onsdag 12. september, kl. 19.00

I samarbejde med skuespiller Chr. Steffensen har vi samlet en mosaik omkring Marie Grubbes dramatiske liv og skæbne.

Studiekreds, Præstegården i Allerslev, følgende onsdage: 10. okt., 24. okt., 7. nov., kl. 19-21

'Herrens veje' – tanker bag og formål med en stor tv-serie Præstegården i Allerslev, onsdag 31. oktober, kl. 19.00

Foredrag med tv-seriens hovedinstruktør Kaspar Munk

Foredrag 'Irak og Danmark – mit kulturmøde' Rejsestalden, Jungshoved, torsdag 15. november, kl. 19.00

Aftenens foredragsholder er Karrar Hamoud, der kom til Danmark som barn og i dag er gift med en dansk kvinde.

Adventsmøde, Præstegården, Allerslev, tirsdag 4. december, kl. 15.00

Vi glæder os til hermed at kunne byde velkommen til en eftermiddag, hvor det skal handle om den kommende højtid. Som sædvanlig skal der hygges med sange, historier, kaffe og julekager.

Ligesom sidste år får vi også i år besøg af den lokale musiker Peter Fritsch og hans kone, begge oprindeligt fra Tyskland.

De 9 læsninger, Allerslev Kirke, onsdag 5. december, kl. 19.30 Medvirkende: Koret Realmoments

Julen og dens traditioner nærmer sig, og som optakt til juledagene synger vi julen ind i Allerslev Kirke med musikgudstjenesten De ni læsninger.

Efter musikgudstjenesten er menighedsrådet vært ved et traktement i kirkens tårn-café, hvormed man vil ønske deltagerne en glædelig jul.

Alle er velkomne.

Til de kommende konfirmander Intro gudstjeneste i Allerslev Kirke, søndag 7. oktober kl. 10.30

Til efteråret begynder en ny sæson med at gå til præst for eleverne i de nye 7. klasser. Der har allerede før sommerferien været mulighed for at melde sig til. Når dette blad udkommer midt i september, er det ved at være sidste udkald for tilmelding, og man bedes derfor snarest kontakte præsten.

Der er intro gudstjeneste i Allerslev Kirke søndag 7. oktober, kl. 10.30. Gudstjenesten er en almindelig søndagsgudstjeneste for alle, men er også en introduktion for alle konfirmander og deres forældre med info om det at

gå til præst, det at bliver konfirmeret, og om at skulle gå i kirke.

Efter gudstjenesten er der kaffe, kage, chips og sodavand.

Husk: Konfirmationerne 2019 finder sted i Jungshoved Kirke søndag 5. maj, kl. 10.30 og i Allerslev Kirke søndag 12. maj, kl. 10.30, og for de konfirmander, der skal konfirmeres i Præstø Kirke, søndag 28. april. Ang. klokkeslettet: besked i løbet af efteråret.

Torben Møllenbach
Sognepræst

Renovering af Jungshoved Kirkegård

Den 12. juni afholdt menighedsrådet et menighedsmøde i Rejsestalden omkring renovering af kirkegården ved Jungshoved Kirke. Der var mødt en del interesserede op for at høre om det foreløbige forslag til renovering. Landskabsarkitekten deltog også i mødet, hvor hun forklarede og underbyggede sine ideer omkring projektet.

Forslaget, der blev positivt modtaget af de fremmødte, gik ud på at bringe en del af kirkegården tilbage til tiden, hvor Jungshoved Slot endnu eksisterede. Dog kun den sydlige del af kirkegården, hvor der planlægges tuegrave og lapidarium (et sted hvor man gemmer gravminder fra udløbne/hjemfaldne gravsteder), samt ad åre at få evt. ibrug-

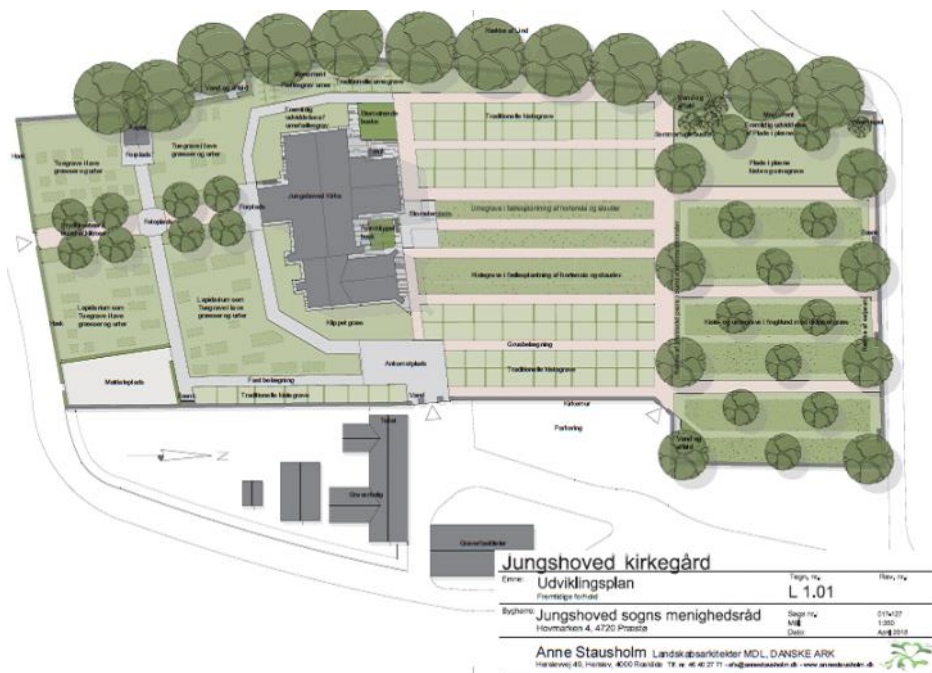
tagne gravsteder med i anlægget.

Umiddelbart nord for kirken, den første del, vil man i den østlige side af forslaget bibeholde de traditionelle gravsteder, i den midterste del af området anlægges rækker med stauder, hvor der bliver mulighed for både kiste- eller urnebegravelser. I den vestelige side af området vil man bibeholde de små urnegravsteder.

I den nordlige afdeling af kirkegården vil man beholde græsarealet i vest til begravelse af kister og urner såvel i kendte som i ukendte gravpladser. Den østlige del bibeholdes med kistegravsteder, dog således at der plantes forskellige små træer, såsom paradisæbler, kirsebær og andre blomstrende træer.

Generelt fremkom der ønsker om, at kirkegården skulle fremstå som en meget grøn og naturvenlig kirkegård, hvor fugle og insekter også har gode forhold, da kirkegården ligger i et stort landbrugsområde. Med henblik på læmuligheder på kirkegården vil man kikke på muligheden for lav beplantning uden om kirkegården, men det var et stort ønske, at kirken forbliver synlig i landskabet.

Menighedsrådet vil nu drøfte mulighederne for at indarbejde de på mødet fremkomne forslag i projektet, ligesom man vil kigge på de økonomiske forhold og få lavet en mere detaljeret plan for, hvornår projektet kan udføres i forhold til begravelser, der er foretaget på kirkegården. Set i et større perspektiv skal man regne med, at projektet vil foregå over flere årtier. Når vi er nået frem til et resultat, vil vi indkalde til et nyt menighedsmøde.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Fødsel: Jordmoderen sender automatisk besked om en fødsel til sognepræsten i det sogn, hvor man bor. Sognepræsten registrerer fødslen, og moderen får besked i sin e-boks. Er moderen gift, registreres manden samtidig som faderen.

Er forældrene ikke gift, skal faderen via borger.dk afgive en Omsorgs- og ansværserklæring. Den skal være indtastet inden for 14 dage efter fødslen. Er det ikke sket, bliver faderskabet afgjort af statsforvaltningen.

Dåb: Et barn skal have et navn senest seks måneder efter fødslen enten ved dåb i kirken eller ved navngivning. Ønsker man sit barn døbt, henvender man sig til den præst i hvis sogn, man ønsker sit barn døbt. Ved en dåb skal der være en gudmor eller -far samt mindst to faddere ud over evt. forældrene. Forældrene må gerne være skrevet op som faddere.

Ønsker man ikke sit barn navngivet ved dåb, skal man via borger.dk indtaste det ønskede fulde navn for sit barn. Herefter indføres navnet i kirkebog og folkeregister, og man får besked i sin e-Boks.

Dåbsattest: Kan rekvireres hos nærmeste sognepræst eller kordegnekon-tor, uanset hvor man er døbt.

Vielse: Aftales med sognepræsten. Inden vielsen skal man via borger.dk udfylde en ægteskabserklæring. Kommunen udfylder herefter en prøvelsesattest, som sendes til den pågældende sognepræst.

Dødsfald: Besked om dødsfald retter man til sognepræsten oftest via en be-demand. Bisættelse og begravelse aftaler man med præsten. Desuden er der mulighed for, at man kan få aflødes aske spredt ud over åbent hav.

Vigtigt: Hvis man ikke ønsker at benytte sig af de digitale muligheder, kan man på borger.dk printe almindelige papirblanketter ud, som man så udfylder.

Yderligere vejledning kan man få hos sognepræsten.

Henvendelse i øvrigt til sognepræst Torben Møllenbach, Rekkendevej 39, Allerslev, 4720 Præstø, tlf. 55 99 60 17. Mail: tom@km.dk. Træffetid: Alle dage efter aftale.

Mandag: Fridag for præst og personale, og desuden er kirken lukket for kirkelige handlinger.

Øvrige telefonnumre findes på næste side

PRAKTISKE OPLYSNINGER

ADRESSER OG TELEFONNUMRE:

BEGGE SOGNE

Torben Møllenbach

Allerslev Præstegård

Træffetid: Alle dage efter aftale. Tlf.:

55 99 60 17 og på mail: torm@km.dk.

Mandag: Fridag for præst og personale, og kirken er lukket for kirkelige handlinger.

Organist Elena Stilling

21 26 66 08

Kirkesanger Bodil Agerbo

25 14 07 94

Kasserer

Regnskabsfører Anne-Lise Nielsen

Faxe Ladeplads

24 25 11 51

ALLERSLEV

Graver Leo De Jong

55 99 61 68

Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand

Tove Grundtvig

55 99 60 92

Kirkeværg

Rita Larsen

55 99 60 30

JUNGSHOVED

Graver Poul Hansen

55 99 90 99

Træffetid: Tirsdag-fredag 12-12.30

Menighedsrådsformand

Eli Frandsen

55 99 91 99

e-mail: elifrandsen@yahoo.dk

Kirkeværg Bent Pedersen

24 80 08 32

<http://www.jungshovedkirke.dk>

Kirkebil

I begge kirker har vi det sådan, at der altid er mulighed for at få en kop kaffe (eller te) og en snak efter højmess'en. Kirkebilen kører til alle højmesser, dvs. gudstjenester kl. 10.30. Er der kun én gudstjeneste i pastoratet (Allerslev og Jungshoved sogne), kører kirkebilen til denne uanset tidspunkt.

Kirkebilen kan også bestilles til alle kirkelige arrangementer i Allerslev Præstegård og Jungshoved Rejsestald. Det koster 5 kr. at benytte kirkebilen, der kører fra begge sogne og fra Præstø. Man skal tilmelde sig dagen før inden kl. 12 hos Dan Taxi Vordingborg, 70 25 25 25 eller 88 70 06 40.

Delebussen "Frøen" kører til gudstjenesterne kl.10.30 i Jungshoved Kirke for de, som ønsker det. Tilmelding er nødvendig på tlf: 24 80 08 32, **gerne på sms**, senest på dagen inden kl. 09.00. Afgang fra hjemmet ca. 9.45, og tilbagekørsel ca. 12.15 (efter kaffen). Pris for deltagelse i kørslen er kr. 0,00.

Jungshoved Menighedsråd

GUDSTJENESTER

September-december 2018

	Jungshoved	Allerslev
15. s.e. trin. 9. sept.	10.30 Høstgudstjeneste	Ingen
Lørdag 15. sept.	Udflugt til Nyord m/andagt	
16. s.e. trin. 16. sept.	Ingen	10.30
17. s.e. trin. 23. sept.	10.30	9.00
Onsdag 26. sept.	19.00 Workshop-gudstjeneste	Ingen
18. s.e. trin. 30. sept.	Ingen	10.30
19. s.e. trin. 7. okt	9.00	10.30 Intro gudstj. for de kommende konfirmander
20. s.e. trin. 14. okt.	10.30	Ingen
21. s.e. trin. 21. okt	Ingen	16.30 Workshopgudstjeneste
22. s.e. trin. 28. okt.	9.00 Tina Preuss Hansen	Ingen
23. s.e. trin. 4. nov.	10.30	9.00
24. s.e. trin. 11. nov.	9.00	10.30
25. s.e. trin. 18. nov.	10.30	Ingen
26. s.e. trin. 25. nov.	Ingen	10.30
1. s. i Advent 2. dec.	10.30	9.00
2. s. i Advent 9. dec.	10.30 Jesper Bo Blomgren	Ingen
3. s. i Advent 16. dec.	9.00	10.30
4. s. i Advent 23. dec.	10.30	Ingen

Da sognepræst Jesper Bo Blomgren har studieorlov fra september frem til og med november, vil Tina Preuss Hansen varetage vikartjenesten disse måneder.

JUNGSHOVEDKALENDER

Onsdag	12. sep.	Kl. 19.00. Foredrag om Marie Grubbe. Allerslev Kirke
Fredag	14. sep.	Kl. 18.00. Pensionistforeningens høstfest. Forsamlingshuset
Lørdag	15. sep.	Menighedsrådets sommerudflugt til Nyord. Se folder
Lørdag	22. sep.	Kl. 12.00-ca. 21.30. Traktortræk ved JIF's boldbaner
Søndag	23. sep.	Kl. 10.00-ca. 16.00. Traktortræk ved JIF's boldbaner
Lørdag	29. sep.	Kl. 9.00-14.00. Arbejdsdag. Skolen
Lørdag	29. sep.	Menighedsrådets sognetur til Skåne. Se folder
Søndag	30. sep.	Kl. 14.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Søndag	30. sep.	Kl. 14.00. Velkomstmøde for nye beboere. Skolen
Tirsdag	2. okt.	Kl. 19.00. Kulturaften Foreningen NORDEN. Skolen
Torsdag	4. okt.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Onsdag	10. okt.	Kl. 19.00-21.00. Studiekreds i Allerslev Præstegård
Lørdag	13. okt.	Kl. 13.00. Fernisering, Efterårsgalleri i Stavreby
Onsdag	24. okt.	Kl. 13.00. Travetur. Mødested – se i bladet
Onsdag	24. okt.	Kl. 19.00-21.00. Studiekreds i Allerslev Præstegård
Tirsdag	30. okt.	”Tøjstativet” besøger skolen.
Tirsdag	30. okt.	Kl. 19.00-20.30. Syng sammen-aften. Skolen
Onsdag	31. okt.	Kl. 19.00. Foredrag Herrens veje. Allerslev Præstegård
Onsdag	31. okt.	Kl. 19.00. Kulturaften Foreningen NORDEN. Skolen
Mandag	5. nov.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Onsdag	7. nov.	Kl. 19.00-21.00. Studiekreds i Allerslev Præstegård
Mandag	12. nov.	Kl. 19.00. Kulturaften. Skumringstime. Foreningen NORDEN. Skolen
Torsdag	15. nov.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Torsdag	15. nov.	Kl. 19.00. Foredrag Irak og Danmark – mit kulturmøde. Rejsestalden
Onsdag	21. nov.	Kl. 13.00. Travetur. Mødested – se i bladet
Torsdag	22. nov.	Kl. 19.00-20.30. Syng sammen-aften. Skolen
Lørdag	1. dec.	Kl. 10.00-15.00. Julemarked. Skolen
Søndag	2. dec.	Kl. 10.00-15.00. Julemarked. Skolen
Mandag	3. dec.	Kl. 19.00. Pensionistforeningens bankospil. Forsamlingshuset
Tirsdag	4. dec.	Kl. 15.00. Adventsmøde. Allerslev Præstegård
Onsdag	5. dec.	Kl. 19.30. De ni læsninger. Allerslev Kirke
Torsdag	6. dec.	Kl. 17.45-19.00. Spiseklub. Skolen
Fredag	7. dec.	Kl. 13.00. Pensionistforeningens julefrokost. Forsamlingshuset
Fredag	14. dec.	Kl. 18.00. Strandjagtforeningens julefrokost. Skolen

GUDSTJENESTER

Se venligst forrige side